

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๓/๒๕๑๘ (สามัญ สมัยที่ ๓๐๐)

วันพุธที่ ๑๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๑๘

ณ ตึกอรรถสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๓๕ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมด ที่ลงชื่อไว้เมื่อเริ่มประชุม ๔๑ คน

ประธานวุฒิสภา : วันนี้เป็นการประชุมวุฒิสภาสามัญสมัยที่ ๓๐๐ ซึ่งมีที่
มีท่านสมาชิกมาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว เพราะประธานเปิดการประชุม
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งองค์ประชุม ไม่มี
ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑, ๔
และ ครั้งที่ ๕/๒๕๑๘ (สามัญ สมัยที่ ๓๐๐) ซึ่งทางสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้วางไว้
ให้ท่านสมาชิกตรวจตั้งแต่เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๑๘ แล้ว จะมีท่านสมาชิกออกชื่อ
อย่างไรหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกออกชื่อ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เสนอว่าที่ประชุมได้รับรองรายงานการประชุม
ถึง ๑ ครั้งขึ้น

ระเบียบวาระที่ ๓ พิจารณารายงานการประชุมของวุฒิสภา ใน
คราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕/๒๕๑๘ (สามัญ สมัยที่ ๓๐๐) ซึ่งคณะกรรมการพิจารณา
เปิดเผยแพร่รายงานประชุมด้วยวิธีโฆษณาแล้ว

๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การพิจารณาเปิดเผยแพร่รายงานการประชุมลับ

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการ ๑ ชุด

ตามที่ประชุมวุฒิสภา ไม่มีการประชุมลับเกี่ยวกับเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการดำเนินประเพณีประกอบการค้าโดยรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๔ พ.ศ. ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ (สามัญ สมัยแรก) เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ นั้น

คณะกรรมการพิจารณาเปิดเผยแพร่รายงานการประชุมลับ ซึ่งประกอบด้วย

- ๑. นายณัฐ บวรสุทธิ ประธานคณะกรรมการ
- ๒. นายพินคา ชัยรัตน์ ๓. พลเรือเอก ถวิล รายนานนท์
- ๔. นายนรพณา ธโนคน ๕. นางสมถวิล สังขะทรัพย์
- ๖. นายประธาน กวงรัตน์ ๗. นายประวิธ เลิศทะกุล
- ๘. นายพา ไชยเดช ๘. พันตำรวจโท ธนอง อภัยวงษ์
- ๑๐. พลโท สวัสดิ์ มัถการุณ ๑๑. นายสมจิตต์ เพ็ญชรรม
- ๑๒. พลโท ไสว กวงฉวี ๑๓. นายอดุล บินสะอาด
- ๑๔. นางเขื่อนทิพย์ เปรมโยธิน

๑๕. นายวินัย ทองสงยา เลขานุการคณะกรรมการ
ไต่พิจารณารายงานการประชุมลับทั้งกล่าวเสร็จแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อไต่โปรดเกล้าเสนอที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

มณูญ บริสุทธิ์

(นายมณูญ บริสุทธิ์)

ประธานคณะกรรมการ

พิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ

รายงานของคณะกรรมการพิจารณาเบ็ดเตล็ดรายงานการประมุข

ตามที่ประมุขสภา ได้มีการประมุขเกี่ยวกับเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕/๒๕๑๘ (สามัญ สมัยแรก) เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๑๘ นั้น เลขานุการรัฐสภาได้ส่งรายงานการประมุขดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณาเบ็ดเตล็ดรายงานการประมุขดำเนินการ บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาเสร็จแล้วปรากฏผลดังนี้

ที่ประชุมคณะกรรมการเห็นว่า ไม่ควรมีเบ็ดเตล็ดรายงานการประมุข

ดังกล่าว

พา ไชยเดช

(นายพา ไชยเดช)

แทน เลขานุการคณะกรรมการ

ขอเชิญคณะกรรมการฯ เข้าประจำที่ หรือจะแสดงที่นั่นก็ได้
ไม่เป็นอะไร มีอะไรจะแสดงใหม่ครับท่านกรรมการฯ เชิญครับ

นายบุญชู บริสุทธิ์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธาน
ที่เคารพ คณะกรรมการฯ ไม่มีอะไรที่จะแสดงเพิ่มเติม

ประธานวุฒิสภา : ครับ ไม่มีผู้ใดทักท้วง ก็ถือว่ารับรองตามที่
ท่านกรรมการฯ เสนอ คือเห็นว่าควรเปิดเผยได้ใช่ไหมครับ

นายบุญชู บริสุทธิ์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธาน
ที่เคารพ คือคณะกรรมการฯ เห็นว่ายังไม่ควรเปิดเผยครับ

ประธานวุฒิสภา : ครับ ยังไม่ควรเปิดเผย ท่านรัฐมนตรีเชิญครับ

นาย เสวตร เบียมพังก์สานต์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) :
ท่านผู้เป็นประธาน กระผมใคร่ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระ
วาระที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๓
ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร

เห็นชอบแล้ว ขึ้นที่พิจารณาเป็นเรื่องด่วน เพราะอายุที่จะกู้เงินนั้นมีเพียง
วันที่ ๓๐ กันยายนเท่านั้น และโครงการต่าง ๆ ก็ได้มีการเจรจาแก้ไขสัญญา
กัน และถ้าดำเนินการให้เสร็จภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ขอเป็นเรื่องด่วน

ประธานวุฒิสภา : จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีท่านผู้ใดคัดค้าน หรือมีความเห็น
เป็นอย่างอื่น ผมก็ถือว่าที่ประชุมมีมติให้เปลี่ยนระเบียบวาระได้ โดยเอา
ระเบียบวาระที่ ๒ ขึ้นมาพิจารณาเป็นระเบียบวาระที่ ๔

ฉะนั้นขอให้ที่ประชุมพิจารณาระเบียบวาระที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๓ ลงวันที่ ๒๔
มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรมติเห็นชอบแล้ว

LIART

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๑๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๓
ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ พ.ศ.

กรรมาธิการ ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมคำยืนยันที่กักการ
และ เหตุผลประกอบ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓/๒๕๑๙
(สามัญ สมัยที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๑๙ ที่ประชุมได้ลงมติ
เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๕๓ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ พ.ศ. ซึ่ง
คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ และให้ เสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ฉะนั้น จึง เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มาเพื่อนำเสนอต่อ
วุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๔
อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับ
การเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

มงคล สุนทรชจร

(นายมงคล สุนทรชจร)

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร

ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร

LIRT

บันทึก

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๕๓ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเสร็จแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๕๓ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ พ.ศ. ซึ่ง
คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติ
รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓/๒๕๑๕ (สามัญ สมัยที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๕
และ เนื่องจากคณะรัฐมนตรี เสนอขอให้พิจารณาโดยกรมราชเลขาฯ เก็บสภาซึ่งที่
ประชุม เห็นชอบด้วย จึงได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่ ๒
เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และพิจารณาในวาระที่ ๓ ลงมติเห็นชอบ
แล้วให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้วุฒิสภาได้รับ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๑๕

ปนิชาน เลิศฤทธิ

(ร้อยตรี ปนิชาน เลิศฤทธิ)

รองเลขาธิการรัฐสภา รักษาการแทน

เลขาธิการรัฐสภา

LIRT

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๓

ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๔

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๕๓

ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๔

เหตุผล

โดยที่การกู้เงินจากต่างประเทศของรัฐบาลตามโครงการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจของต่างประเทศ หรือในการลงทุน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ที่กระทำโดยอาศัยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๕๓ ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศในวงเงิน ๘,๐๐๐ ล้านบาท ภายในปีงบประมาณ ๒๕๐๔ จนถึงขณะนี้รัฐบาลได้ลงนามในสัญญาเงินกู้แล้วประมาณ ๔,๕๗๓ ล้านบาท คงเหลือวงเงินที่จะกู้จากต่างประเทศได้อีก ๔๒๗ ล้านบาท และภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๔ รัฐบาลมีโครงการที่ได้เจรจาเงินไว้แล้วรวมทั้งที่พร้อมจะเจรจาและลงนามในสัญญาอีกเป็นเงินประมาณ ๒,๓๕๐ ล้านบาท ซึ่งจะเกินวงเงินตามกฎหมายประมาณ ๑,๕๒๓ ล้านบาท จำเป็นต้องขยายวงเงินกู้จาก ๘,๐๐๐ ล้านบาท เป็น ๑๑,๐๐๐ ล้านบาท และเห็นควรกำหนดการเทียบเวลาสกุลเงินตราต่างประเทศเป็นเงินบาทไว้ให้ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการคำนวณยอดเงินกู้ตามกฎหมาย จึงเห็นสมควรตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

LIRT

อ้าง

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๓

ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๔

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๓

ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๔

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๓ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๔ พ.ศ."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ โยกยกเลิกความในข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๓ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๑ ให้รัฐบาลมีอำนาจกู้เงินจาก

LIART

- (๑) ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ
- (๒) ธนาคารพัฒนาเอเชีย
- (๓) สมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ
- (๔) รัฐบาลต่างประเทศ

เพื่อใช้จ่ายตามโครงการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจของต่างประเทศหรือในการลงทุนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งนี้ ภายในกำหนดเวลาไม่เกินวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นมูลค่ารวมกันไม่เกินหนึ่งหมื่นหนึ่งพันล้านบาท จะเป็นเงินตราต่างประเทศสกุลหนึ่งหรือหลายสกุลก็ได้

การคำนวณเงินตราต่างประเทศสกุลใดเป็นเงินบาท ให้ใช้วิธีเทียบค่าเสมอภาคของเงินตราสกุลนั้น ในกรณีที่เงินตราสกุลนั้นไม่มีค่าเสมอภาคก็ให้ใช้เทียบค่าตามที่ประกาศไว้ ณ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ ในวันที่ทำสัญญา

.....

ประธานวุฒิสภา : รัฐมนตรีเชิญครับ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) :
 ท่านผู้เป็นประธานในนามของรัฐบาล กระผมขอเสนอให้สภาที่พิจารณาร่าง
 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๓ ลงวันที่
 ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ พ.ศ.

โดยมีหลักการแก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ
 ฉบับที่ ๕๓ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕

เหตุผลในการ เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็คือว่าโดยที่การกู้เงินจาก
 ต่างประเทศของรัฐบาลตามโครงการช่วยเหลือทาง เศรษฐกิจของต่างประเทศ
 และในการลงทุน เพื่อการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ที่กระทำโดย
 อาศัยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๓ นั้น ได้ให้อำนาจกระทรวงการคลัง
 กู้เงินจากต่างประเทศในวงเงิน ๘,๐๐๐ ล้านบาท ภายในปีงบประมาณ
 พ.ศ. ๒๕๑๕ จนถึงขณะนี้รัฐบาล ได้ลงนามในสัญญา เงินกู้แล้ว
 ประมาณ ๔,๘๓๓ ล้านบาท คงเหลือวงเงินที่จะกู้จากต่างประเทศได้อีก
 ๔๒๗ ล้านบาท และภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๕ รัฐบาลมีโครงการ
 ที่ได้เจรจาเงินไว้แล้วรวมทั้งที่พร้อมจะเจรจาและลงนามในสัญญาได้อีก เป็นเงิน
 ประมาณ ๒,๓๘๐ ล้านบาท ซึ่งจะเกินวงเงินตามกฎหมายประมาณ ๑,๔๕๓
 ล้านบาท จำเป็นต้องขยายวงเงินกู้จาก ๘,๐๐๐ ล้านบาท เป็น ๑๑,๐๐๐
 ล้านบาท และเห็นควรกำหนดการ เทียบค่างวด เงินตราต่างประเทศ
 เป็น เงินบาทไว้ให้ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการคำนวณยอดเงินกู้ตามกฎหมาย
 จึง เห็นสมควรตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

โครงการที่จะทำสัญญาในระยะดังกล่าวนี้ก็มีอยู่ ๔ โครงการ
 โครงการแรก เป็นโครงการ เร่งรัดการปลูกยางพันธุ์ดีแทนยางพันธุ์เลว
 ในภาคใต้ จะกู้เงินจากธนาคารโลกในวงเงิน ๕๐ ล้านดอลลาร์
 และกู้จากบริษัทพัฒนาการแห่งเครือจักรภพฮ่องกง ๓.๔ ล้านปอนด์ รวมเป็นเงิน

LIRT

กึ่งล้านประมาณ ๑,๑๓๖ ล้านบาท เพื่อจ่าย เป็น เงินสงเคราะห์ให้แก่เจ้าของ
 ส่วนขนาดเล็กในการปลูกยางพันธุ์ที่แทนยางพันธุ์เก่า เพิ่มเงินจากเงิน
 สงเคราะห์ซึ่งเรียกเก็บจากผู้ส่งออก ทั้งนี้เพื่อเร่งรัดการปลูกยาง
 พันธุ์ที่แทนยางพันธุ์เก่าเพิ่มขึ้นประมาณ ๓๒,๕๐๐ ไร่ โครงการนี้ก็ได้เจรจา
 กับธนาคารโลกเรียบร้อยแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๐ เมษายนที่แล้ว ยังจะรอการทำ
 สัญญาเท่านั้น แล้วอีกธนาคารโลกก็ยอมว่าไม่ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราใหม่เพราะ
 ทั่วไปนี้อัตราดอกเบี้ยจากธนาคารโลกได้เพิ่มขึ้น ธนาคารโลกเห็นว่าเป็นการ
 เจรจาทที่ดี เป็นการมากอน ก็ยอมขอยกให้ เสียดอกเบี้ยในอัตราเดิม
 คือร้อยละ ๘.๕

โครงการที่ ๒ เป็นโครงการพัฒนาการศึกษาเกี่ยวกับการที่จะ
 ปรับปรุงศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ และปรับปรุง
 หลักสูตรแบบเรียนการเขียนของโรงเรียนมัธยมต้นในหลายจังหวัด โครงการนี้
 ใช้เงินจากธนาคารโลกเช่นเดียวกัน เป็นเงิน ๓๑ ล้านบาทหรือประมาณ
 ๒๓๐ ล้านบาท

โครงการที่ ๓ เป็นโครงการพัฒนานิคมภาคใต้ใน ๓ จังหวัด
 คือจังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาสและจังหวัดปัตตานี เพื่อส่งเสริมสมาชิกใน
 นิคมสร้างตนเองใน ๓ จังหวัดนั้น ทำการปลูกยางพันธุ์ เป็นเงิน
 ๑๖,๑๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์ หรือ ๓๒๒ ล้านบาท อันนี้ก็ได้เจรจากับ
 ธนาคารโลกพร้อมที่จะลงนามได้แล้ว

โครงการที่ ๔ เป็นโครงการพัฒนาหมอนใหม่ในนิคมสร้างตนเอง
 ในภาคอีสาน ๑๐ แห่ง เช่นในจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์
 จังหวัดอุบลราชธานี โดยให้สมาชิกประมาณ ๑,๕๐๐ ครัวเรือน ใ้รับการ
 ส่งเสริมในการปลูกหมอนและเลี้ยงไหม เงินที่จะกู้ทั้งหมด ๒,๖๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์
 หรือเท่ากับ ๕๒ ล้านบาท อันนี้กำลังเจรจากับและจะลงนามได้ไม่ช้า

โครงการที่ ๕ เป็นโครงการพัฒนาน้ำที่คืนที่จังหวัดสุโขทัย

จะจากรัฐบาลอังกฤษวงเงิน ๒,๕๐๐,๐๐๐ ปอนด์สเตอร์ลิง หรือประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท เพื่อขยายโครงการพัฒนาอุโมงค์น้ำในจังหวัดสุโขทัย โดยจะขุดเจาะบอบากาล ๑๐๘ บ่อ ภายใน ๖ ปี เพื่อขยายโครงการพัฒนาในการชลประทานสำหรับ เนื้อที่ ๓๕,๐๐๐ ไร่ พังนี้ก็ เนื่องจากได้มีการกันเชื่อนทางคานเหนือของจังหวัดสุโขทัย ทำให้หน้าในแม่น้ำที่จังหวัดสุโขทัยนั้นเหือดแห้งหรือมีน้อย ทำให้ชาวบ้านชาวไร่ในแถบนั้นไม่มีน้ำใช้ จำเป็นต้องหาน้ำมาชกเซยให้

โครงการที่ ๖ เป็นโครงการประปาที่จังหวัดเชียงใหม่ ทุนเงินจากรัฐบาลญี่ปุ่นตามโครงการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ จำนวนประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท เพื่อปรับปรุงและขยายการประปาที่จังหวัดเชียงใหม่ สามารถจ่ายน้ำให้แก่ราษฎรในเขตเทศบาลและนอกเขตที่ใกล้เคียง โครงการนี้รัฐบาลญี่ปุ่นอนุมัติแล้วพร้อมที่จะลงนามได้ทันที

โครงการที่ ๗ เป็นโครงการชลประทานอ่างเก็บน้ำ ๓ แห่ง ๒ แห่ง ในจังหวัดบุรีรัมย์ อีกแห่งหนึ่งในจังหวัดสุรินทร์ อ่างเก็บน้ำนี้ก็ก่อสร้างไว้เป็นเวลานานแล้ว แต่ยังไม่คดลงส่งน้ำที่จะจ่ายน้ำให้แก่ประชาชนในแถบนั้น เงินกู้ทั้งหมดเป็นจำนวน ๕๐ ล้านบาท กระทบก็ไปอยู่อ่างทั้ง ๓ อ่างคืออ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก ห้วยตลาด ในจังหวัดบุรีรัมย์ และห้วยล้าออกในจังหวัดสุรินทร์ ก็เห็นว่าเมื่อที่กว้างขวางและสามารถจะช่วยประชาชนในภาคอีสานทั้ง ๓ แห่งนี้ที่ก้ำกึ่งขาดแคลนน้ำได้เป็นอันมาก จะทำให้เห็นผลผลิตมากขึ้นในแถบนั้นประมาณ เท่าตัว

โครงการสุดท้าย เป็นโครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกภาคใต้ ในจังหวัดสงขลา และจังหวัดภูเก็ต เป็นค่าใช้จ่ายในการออกแบบรายละเอียดทางวิศวกรรม เงินงบประมาณ ๒๐ ล้านบาทจะกู้เงินจากธนาคารพัฒนาเอเชีย

โครงการทั้ง ๘ นี้ เป็นเงินทั้งสิ้นตั้งที่กรมเรียบร้อยแล้ว คือประมาณ ๒,๓๕๐ ล้านบาท เพราะฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้อง เสนอกฎหมายแก้ไข

LIRT

กฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้มีการลงนามในสัญญา ให้มีการดำเนินการ ให้เสร็จสิ้นภายในต้นนายปีนี้

นายสาสน์ สายสว่าง : ท่านประธานที่เคารพ ถ้าหากว่าแต่ ตัวเลข ๑๑,๐๐๐ ล้านบาทแล้ว เราจะต้องตกใจ ทุกยุคทุกสมัยรัฐบาล จะต้องกู้เงินมาใช้พัฒนาประเทศ และทุกครั้งทุกสมัยฝ่ายค้านจะต้อง โจมตีว่า เป็นการใช้เงินมาเพื่อผูกพันลูกหลานในวันหน้า ไม่ใช่ครั้งใดเลย ว่า กู้เงินแล้วจะไม่ถูกโจมตี แต่ว่าในพระศนะของการพัฒนาประเทศแล้ว กระผม เห็นควมในการที่จะต้องกู้เงิน เพราะเขาเปิดโอกาสให้เรา อย่างธนาคาร โลกก็ดี ธนาคารพัฒนาเอเชียก็ดี เราเป็นสมาชิกอยู่ ใคร ๆ เขาก็อยากกู้ เมื่อ ใดโอกาสสุกเราก็ต้องกู้ แต่กู้นั้นต้อง เอามาทำโครงการประโยชน์ เพราะฉะนั้น อีกอย่างหนึ่งก็คือว่าผลประโยชน์ที่จะได้มาให้คุ้มกับเงินกู้ เพราะฉะนั้นในการที่รัฐบาล นี้จะขยายเงินกู้นั้น แสดงว่าประเทศไทยยังมี เศรษฐกิจที่เติบโตแล้ว เขาถึงใหญ่ ถ้าวากูไม่โตมันแสดงว่าไม่ไหวแล้ว เพราะฉะนั้นความเห็นของกระผม กลับเห็นว่าควรกู้เงินเมื่อมีโอกาสเราจะกู้ได้ควรกู้ เพราะได้ เป็นประโยชน์ ในการที่จะเสริมสร้างการพัฒนา แต่ทั้งนี้และทั้งนี้ก็ต้องยกข้อสังเกต ตามโครงการต่าง ๆ ที่กระผมสนใจอยู่ก็คือโครงการพัฒนามณฑลภาคใต้จังหวัด - ยะลา จังหวัดนราธิวาสและจังหวัดปัตตานี ซึ่งกระผมเคยเข้าไปรู้สึก ว่า ทุกรัฐบาลจะจัดนิคมแล้ว จัดแต่โดยรูปแบบทฤษฎี แต่ในการปฏิบัติให้เกิด ผลดีแก่ชาวสมาชิกนิคมนั้นไม่กอบจะได้อะไร เมื่อแบ่งที่ดินให้แก่มะม่วงให้ ไปคนละ ๒๕ ไร่คนก็จะ เป็นหรือแกจะขายหรือแกจะโค่นไม้หรือจะโค่นถนนหนทาง อย่างไม่รู้มันเก็บของ แล้วคนที่สุดท้ายคนที่ เขาไปซื้อเอาที่ดินกับชาวสมาชิก นิคมนั้น ๆ และในที่สุดเมื่อครบเงื่อนไขแล้วที่ดินนั้นก็ตก เป็นของนายทุนอื่น ซึ่ง ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่เราจะปฏิรูปที่ดินให้แก่ประชาชนที่ เขาไม่มีที่ดิน เป็นเรา - ของประเทศจะได้ใหม่ขึ้น ฉะนั้นกระผมอยากจะตั้งข้อสังเกตการที่จะทำ นิคมที่ดินนั้นไม่ใช่ เพียงแค่แบ่งที่ดินให้ การจะได้มีสิ่งอุปการะอื่น ๆ

LIART

ที่มีความจำเป็นในการที่จะทำที่คั้นนั้นให้มีคุณสมบัติ และให้
 ธารานิคมนั้นได้เข้าไปช่วยด้วยความสบายพอสมควร ในอีกภาพในการที่จะ
 ทำมาหากินในนิคมนั้น ตัวอย่างง่าย ๆ เมื่อสัก ๒๐ ปี ซึ่งจอมพล ป. ทำนิคม
 ที่พระพุทธรบาท ซึ่งกระผมมีโอกาสได้คุยกับท่าน เป็นส่วนตัวและซักคอบท่าน บอก
 ได้เท่าที่จำได้ขณะนี้ไม่มีใครเข้าไปอยู่หรอก เขาเอา ๆ ทีเดียว เขาก็ขายหมก
 ของเขามีชื่อแล้ว เขียวก็ขายหมก และนายพูนก็ซื้อไปหมก พอเจริญแล้วที่คั้นนั้น
 แทนที่จะเป็นของคนยากคนจนก็ตกเป็นของนายพูนหมก ก็ควรจะช่วย เหลือ เขา มี
 สถานือนามัย มีโรง เรียน มีถนน มีน้ำให้เขาอย่างนี้เขาจะได้อยู่พัก ซึ่งนิคมมี
 ๒ ประเภทคือ ๑. ประเภทที่คนยากคนจนเข้าอยู่ ๒. ประเภทที่คนรวย
 เข้าอยู่ เราว่าควยกำลังสตร ๓. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๔. ประเภทที่คน
 ๕. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๖. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๗. ประเภทที่คน
 ๘. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๙. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๑๐. ประเภทที่คน
 ๑๑. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๑๒. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๑๓. ประเภทที่คน
 ๑๔. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๑๕. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๑๖. ประเภทที่คน
 ๑๗. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๑๘. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๑๙. ประเภทที่คน
 ๒๐. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๒๑. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๒๒. ประเภทที่คน
 ๒๓. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๒๔. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๒๕. ประเภทที่คน
 ๒๖. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๒๗. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๒๘. ประเภทที่คน
 ๒๙. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๓๐. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๓๑. ประเภทที่คน
 ๓๒. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๓๓. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๓๔. ประเภทที่คน
 ๓๕. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๓๖. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๓๗. ประเภทที่คน
 ๓๘. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๓๙. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๔๐. ประเภทที่คน
 ๔๑. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๔๒. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๔๓. ประเภทที่คน
 ๔๔. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๔๕. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๔๖. ประเภทที่คน
 ๔๗. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๔๘. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๔๙. ประเภทที่คน
 ๕๐. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๕๑. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๕๒. ประเภทที่คน
 ๕๓. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๕๔. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๕๕. ประเภทที่คน
 ๕๖. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๕๗. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๕๘. ประเภทที่คน
 ๕๙. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๖๐. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๖๑. ประเภทที่คน
 ๖๒. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๖๓. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๖๔. ประเภทที่คน
 ๖๕. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๖๖. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๖๗. ประเภทที่คน
 ๖๘. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๖๙. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๗๐. ประเภทที่คน
 ๗๑. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๗๒. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๗๓. ประเภทที่คน
 ๗๔. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๗๕. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๗๖. ประเภทที่คน
 ๗๗. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๗๘. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๗๙. ประเภทที่คน
 ๘๐. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๘๑. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๘๒. ประเภทที่คน
 ๘๓. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๘๔. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๘๕. ประเภทที่คน
 ๘๖. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๘๗. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๘๘. ประเภทที่คน
 ๘๙. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๙๐. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๙๑. ประเภทที่คน
 ๙๒. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๙๓. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๙๔. ประเภทที่คน
 ๙๕. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๙๖. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๙๗. ประเภทที่คน
 ๙๘. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๙๙. ประเภทที่คนรวยเข้าอยู่ ๑๐๐. ประเภทที่คน
 รวยเข้าอยู่

กระผมอาจจะตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาการศึกษานานาชาติที่กระผม เรียนมา เมื่อ
 เด็ก ๆ นั้นกระผมรู้สึกว่าจะไม่ถูก แต่สมัยนี้ เขาอาจจะทำถูก อย่างกับ
 คนอยู่จังหวัดสมุทรสาครทำแค่นาเกลือคั้นไปสอนทำน้ำคาวโดนค คนอยู่ เมือง
 เพชรบุรีแค่น้ำคาว คั้นไปสอน เรื่องทำอย่างอื่นซึ่ง ไม่ตรงกับอาชีพของแต่ละท้องที่
 เพราะฉะนั้นศูนย์พัฒนาที่กระผม เห็นว่า เราไม่ควรจะไปเดินอย่างต่างประเทศ เขา
 ควรจะเอาแบบไทย ๆ ของเรา ตัวอย่างง่าย ๆ อย่างหน้าฤดูคือขอยอย่างนี้ไม่
 ได้มีการพัฒนาเลยว่ามีโรงเรียนประชาบาลของเราซึ่ง เด็ก ป. ๔ ป. ๕ ป. ๖
 ป. ๗ เป็นเด็กชั้นโทพอสมควร ก็ควรจะหยุดเทอคในฤดูที่ชาว เกษตรกร เขาจะ เก็บ
 ผลผลิต เด็กพวกนี้จะไค้เข้าไปเป็นแรงงานในกรร เกษตรซึ่งไค้ช่วยประโยชน์ต่อ
 แทนมาให้แก่ตัวเองและผูกครองแล้วก็ช่วยไค้ ผลที่สุดของไปจ้างแรงงาน
 อื่นซึ่ง เป็นแรงงานที่แพง เพราะฉะนั้นการพัฒนาไม่ใช่ศึกษาอย่างเดียว ต้อง
 พัฒนาการหยุด เทอคด้วย พัฒนาการให้เหมาะสมแก่ฤดูกาล เช่นที่ไหน เขา
 เก็บฝ้าย ก็ควรจะหยุดหน้าฤดูเก็บฝ้าย เช่นที่จังหวัดสุโขทัย สุวรรณโลก แลว
 เมืองกาญจนบุรี จังหวัดนครปฐม เขาตัดอ้อยก็ควรจะหยุดฤดูตัดอ้อย ใค้หยุด
 เหมือนกันหมดทั่วประเทศ มีก็อยากจะทำไค้ไว้ในศูนย์พัฒนาศึกษาด้วย แต่ไม่ใช่
 พัฒนาแบบ เรียน หรือพัฒนาการศึกษา พัฒนาการหยุด เพื่อศึกษาอาชีพด้วย
 ที่เขาจะทำกันในถิ่นนั้น

นอกจากนั้นเรื่องอ่างเก็บน้ำที่กระผมไค้ยกไปภาคอีสาน โดยเฉพาะ
 จังหวัดบุรีรัมย์มีอ่างใหญ่ เมื่อ เรอ เลยคิดกับถนนที่จะไปสู่อ่างบุรีรัมย์ แต่
 นอก ๆ อ่างนั้นในระยะรัศมีไม่ถองมากหรือกรรับ เส้นเดียวแหละครับ กระผม
 ไปเดินดูไม่ไค้ชักชีไร ๆ ปลูกเลยจนถ่น ใค้ยว เพราะฉะนั้นผลประโยชน์ที่
 อ่างเราทำให้เขาไค้เห็น รู้สึกว่า เขียงจะไค้เอาทำมาอาณมากินกัน เท่านั้น การ
 ปลูกพืชพันธุ์ธัญญาหาร เกือบจะไม่คอยไค้มี กลับจะต้องทำกลองจากอ่าง
 ไปสู่อ่างอื่นเอาน้ำไปใค้ กระผมเดินทางจาก เขื่อนชัยนาทมา เมืองสิงหนางจังหวัด-
 อ่างทองซึ่งน้ำไค้ตลอดมี แคนผลิตที่ปลูกไค้กลองสงน้ำไค้ผลิตที่สุด

ครั้นนี้จะทำอย่างไร เพื่อจะให้ถนนของเราขยับ แล้วทำประโยชน์ผลิตผลให้ได้
 คู่กับน้ำที่เราขุดและทำเขื่อนมา อันนี้อยากจะฝากข้อสังเกตไว้ ถ้าเป็น
 ถนนวิเศษแล้วปลูก เขียวหมดเพราะ เขามั่งคั่ง ถ้าไม่ทำคอกคายนี่ น้ำไม่ให้ใคร
 ไม่ทำไม้ให้ปลูกงอก ที่ไหนจะทำอย่างไร กระสุนเถื่อนเขา ให้เอาไม้ขี้ที่เรา
 ทำด้วยทุนมาก เหลือเกินให้มัน เกิดผลขึ้น พานรัฐมนตรีไปสี่ส่วนมา ๒ - ๓ วันที่
 หนักก็จะเห็นที่ครั้นคืออ่างที่เราทำมีอะไรปลูกใหม่ครั้นก็โต ๆ อ่างนั้นแหละครั้น
 ยักภาคสักคนก็ไม่มี ถ้ายักยาวสัก ๑ แถวก็ไม่มี ฉะนั้นในการที่เราจะ
 ลงทุนอะไรลงไป กระผมอยากจะฝากข้อสังเกต กระผมพาสวนครั้น คลองส่งน้ำ
 มาตามแนวกระแสมุขมที่ใกล้กับสวนกระผม ทางสวนกระผมราว ๆ ๒ เส้นแล้ว
 คลองก็มาตามนั้นจริง ๆ ครั้น คลองส่งน้ำเสร็จแล้ว เขื่อนวิธาหลวงก็เสร็จแล้ว
 แต่กระผมจะ เอาจาน้ำที่สวนเอามาไม่ได้ครั้น เขามองว่า เขาต้องไปเจาะ
 ห่างจากที่สวนกระผมอีก ๒ กิโลเมตร แล้วถึงจะขุดคลองจึงหริภังค์มาได้ จนมัน
 คลองจึงหริภังค์ไม่มา กระผมจะเอา เครื่องสูบน้ำไปตั้งที่คลอง เขาก็จะขับ เขา
 บอกมาสูบน้ำวนกลับคลอง เขาไม่ได้ ฉะนั้นทำเอาไว้อ่างมันไม่ได้เกิด
 ผล เกิดประโยชน์เลยอย่างนี้ กระผมอยากจะฝากข้อสังเกตแก่ท่านรอง
 นายกรัฐมนตรีไว้ว่า เราลงทุนแล้วผลที่โตมันไม่คุ้มทุนที่เราลงทุนโครงการชลประทาน
 ขอยิ่งรัฐบาลนี้ได้ตกลงนโยบายไว้ กระผมขอใจอย่างยิ่งที่ท่านได้บอกเราจะ
 ส่งเสริมนโยบายในการชลประทานขอย เอาจาน้ำที่มีอยู่ไปให้แก่เกษตรกร เขาให้เขา
 เกิดผลผลิตขึ้น กระผมไม่ได้อะไร เห็นพูดเลยครั้นไปอยู่กับกระผม เมื่อไรก็ได้
 จาติดยให้ก็ได้ไปให้สวนกระผม กระผมปลูกกระผมไว้จะ เอาน้ำรดกระผมก็เอาไม่ได้
 ผลที่สุดกระผมคง จะขอมาศาล เสียเงินอีก ๑๐,๐๐๐ กว่าบาท แต่เราสวน
 เขามองว่าการ เราจะมาศาลมันไม่ได้แก่ความ เย็น กระผมก็ไม่มีความรู้
 ไม่ได้เรียนทาง เกษตร แต่ไม่รู้ไม่ได้เลยเอาความ เย็นมารรดเท่านั้น น้ำมาศาล
 ไม่ได้ปลูกเลย จริงไม่จริงก็ถามนัก เกษตรที่ไปอยู่ไหนหลายท่าน แล้วดูความจริง
 ก็เป็นอย่างนั้นครั้น ถนนไม่คองงาน แต่มันก็ไม่ตาย เพราะว่ามันมีแต่

ความ เห็น เท่านั้นขยับมันไม่มีมา เหมือนอย่างน้ำธรรมชาติ ฉะนั้นท่านจะไม่
 เจาะบ่อน้ำบาดาลที่จังหวัดสุโขทัยเอาน้ำมา เพื่อใช้รดประพານนี้ กระผมอยาก
 จะกราบ เรียนว่า มันชักกับนักวิชาการ เกษตรหรือเปล่า แต่ถ้ามหากุดมาแล้ว
 เอามาลงที่กักเก็บไว้ เป็นสระหรือ เป็นบ่อ เป็นอะไรอีกทีหนึ่ง ใหญ่ขนาดไหน เข็นสัก-
 ทักหนึ่ง แล้วเอาไปรดคนไม่อย่างนั้น เขามกมันถึงจะทำให้คนไม่งาม ดังนั้น
 โครงการที่จะเจาะบ่อน้ำบาดาลที่จังหวัดสุโขทัยนั้น เจาะมาแล้วก็ไม่
 ผ่านเลยหรือว่า เจาะมาแล้วว่ามีอ่าง ผลที่สุดที่สวนกระผมของ
 สูดสระอีกสระหนึ่ง เอาน้ำจากบ่อน้ำบาดาลแล้วมาไว้ที่สระ แล้วเอาน้ำ
 ในสระไปรดอีกที ผลจึง เกิดขึ้นว่าชะอม เชื้อขวิดนี้ เป็น เรื่องจริง กระผมไม่ใช่
 อาชีพอองหากู้ เพราะฉะนั้นสิ่งทั้งนี้และทั้งนั้นโครงการของรัฐบาล กระผมคิดว่า
 เป็นโครงการที่ถูกต้องอย่างนี้ ๔ โครงการนี้ แล้ว เป็นโครงการที่โอกาสที่เรา
 จะได้เงินมาพัฒนาประเทศของเรา แต่ว่าการใช้ เงินนี้ให้มันคุ้มกับเงินที่เราได้
 มาให้ผลผลิตที่ดี อย่าให้เขาถูกทำหนีคดีแบบนี้ว่าเราถูกเงินแบงการะผลก็ไปยัง
 เด็กรุ่นหลัง ซึ่งเขาจะต้องมารับใช้หนี้ ซึ่งรุ่น เราได้กอดหนักอึ้งไว้
 อีกประการหนึ่ง กระผมยังไม่เข้าใจอยากจะซักถามในโครงการที่ ๔
 ทำเรื่องน้ำลึก อยากจะรู้ว่า มีโครงการทำเรื่องน้ำลึกทางภาคใต้ ทั่วที่ไหน ทำ
 อย่างไร เห็นว่ากันมานานแล้วที่จังหวัดสงขลาถึงกับมีคดีเกี่ยวกับการทำเรื่องนี้
 น้ำอะไรท่ออะไรตรง ๆ นานา ฉะนั้นอยากจะกราบ เรียนท่านว่า โครงการ
 ทำเรื่องน้ำลึกนี้จะผูกพันกับปี ไชงบประมาณทั้งหมดสักเท่าไร
 แล้วประการสุดท้าย โครงการทั้ง ๔ โครงการนี้ใช้เฉพาะเงินกู้
 อย่างเดียวตามที่ท่านแถลงมาแต่ละโครงการหรือจะของ เาเงินงบประมาณเขา
 ไปบวกด้วย แต่ความเห็นของกระผมแล้วเข้าใจว่าใช้เงินกู้ยืมอย่างเดียวไม่ได้
 ฉะนั้นจากข้อเท็จจริงนี้ยังไม่กระจ่างแจ้ง ก็อยากจะกราบ เรียนว่า แต่ละ
 โครงการต้องใช้งบประมาณบวกด้วยหรือเปล่า ขอประพานกราบ เรียน เพื่อให้ท่าน
 ได้ชี้แจง ขอพระคุณ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) :
 ท่านผู้เป็นประธาน สำหรับข้อซักถามของท่านสมาชิกนั้น กระผมขอกราบเรียน
 ค่ะ นั่นนะครับ คือในเรื่องนิคมสร้างตนเองนั้น โครงการที่จะทำเป็นโครงการที่
 สร้าง เสริมสวนยางในนิคมที่มีอยู่แล้ว แคววอย่างที่ท่านสมาชิกกล่าว คือว่านิคมนี้
 ไม่เจริญเท่าที่ควร ประชาชนอยู่ในฐานะลำบาก เพราะว่าไม่รู้จักทำอะไร คิมก็
 ไม่ค่อยจะดี แคววคินนี้เหมาะสำหรับปลูกยาง ฉะนั้นธนาคารโลกเ้ามาพิจารณา
 เห็นว่า ถ้าจะช่วยในเรื่องนี้จะเป็นประโยชน์ทั้งในทางตรงแก่ประชาชน และ
 แก่ประเทศชาติในทางอ้อม คือทำให้การปลูกยางพันธุ์ดีนั้น เพิ่มจำนวนขึ้น
 อย่างน้อยก็อีกเท่าตัวใน ๓ จังหวัดดังกล่าวแล้ว จังหวัดที่กระผมกราบเรียน
 ไว้ก่อนแรกว่ามีจังหวัดดังกล่าวคือ ความจริงขอประทานอภัย คือว่าจังหวัดสตูล
 จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส ทั้ง ๓ จังหวัดนี้ก็เป็นจังหวัดซึ่งอยู่ห่างไกลและก้
 มีปัญหาหลายอย่าง เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าในการช่วยเหลือพัฒนา
 สร้างตนเองด้วยการปลูกยางพันธุ์ดีเช่นนี้นั้น จะเป็นประโยชน์ในทางจิตใจ
 ของประชาชนใน ๓ จังหวัดหรือ ๔ จังหวัดภาคใต้นั้นด้วย นิคมเท่าที่เห็นก็เป็น
 อย่างที่ท่านสมาชิกกล่าว ในตอนแรกนั้น เขาทำกันแบบที่ว่าคัดคนออกไป
 เป็นคล้ายคานาหมากรุก คางคนต่างอยู่ไม่รวมกัน อันนี้ยากลำบากมากในการ
 ที่จะพัฒนา เพราะว่าจะต่อสายไฟฟ้าเขาไปก็สิ้น เบลืองระยะทาง
 หลายสิบกิโล เมตร จะต่อประมาให้ก็สิ้น เบลือง ระยะทางมันไกล
 ฉะนั้นต่อไปนิคมเหล่านี้ นิคมที่จะตั้งขึ้นใหม่จะต้องทำเป็นชุมชน ให้ประชาชน
 อยู่ในกลุ่ม เหมือนอยู่ตามธรรมชาติที่เขาอยู่กับ และที่ก้ทำมาหากินอยู่
 อีกตอนหนึ่ง เหมือนอย่างที่เรา เห็นกันในชุมชนทั่วไปของประเทศไทย อย่างนี้
 จะทำสาธารณสุขหรือจะทำสง เสริมในเรื่องชลประทาน หรือในเรื่องไฟฟ้า
 เรื่องประปาทำได้ง่าย มีตลาดอยู่ในกลางชุมชนนั้น ต่อไปกรมประชาสง เพราะที่
 ก้จะต้องทำแบบนี้

สำหรับบอมาเวลาที่จังหวัดสุโขทัยนั้น จะต้องมีลำคลองส่งน้ำ คือ เมื่อ
 ขึ้นมาแล้วขานไปลำคลองส่งน้ำ คือลำมากกว่า เราจะสู้เขามาแล้ว

LIRT

ลงโรน่านักง เป็นไปไม่ได้ เพราะระยะทางทั่ว ๆ ไปมันก็ไกล จำเป็นจะต้องมี
 คลองส่งน้ำเหมือนระบบชลประทานที่ตีทั้งหมดเลย ก็เป็นความจริงที่หาสมาชิก
 กล่าวว่ามีหลายอ่างที่สร้างกันไว้อ่างใหญ่อ่างเล็ก คลองส่งน้ำนั้นก็ยาว ไม่นับว่า
 ที่สร้างอ่างเสร็จแล้ว คลองส่งน้ำไม่มี ก็ทิ้งไว้จนกว่าคลองส่งน้ำจะเสร็จ อ่าง
 นี้ก็มี แคคไปนี้สำหรับรัฐบาลนี้เห็นว่าไม่ถูกต้อง เมื่อสร้างอ่างแล้วต้องสร้าง
 คลองส่งน้ำพร้อมกันไป เมื่ออ่างเสร็จก็โยนน้ำโค่นที่ อ่าง ๒ แห่งที่จังหวัดบุรีรัมย์
 และจังหวัดสุรินทร์นั้น เท่าที่กระผมไปเห็นก็ไม่มีการส่งน้ำ เพราะฉะนั้นจึงต้อง
 ใช้เงินกู้ยืมทำคลองส่งน้ำ เพื่อจ่ายน้ำให้แก่ประชาชนในแถบที่อยู่ในเคียงกับอ่าง
 สำหรับทำเรือน้ำลิกนั้น ตอนนี้มี ๒ แห่ง คือที่จังหวัดภูเก็ตและจังหวัด
 สงขลาอยู่ในระยะสำรวจ เมื่อสำรวจเรียบร้อยแล้วก็จะได้เจรจาขอเงินมา
 พัฒนาระบบที่จังหวัดภูเก็ตและจังหวัดสงขลา

สำหรับเงินกู้ยืมเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่จะใช้ในการพัฒนาโครงการทั้ง ๔
 รัฐบาล จะต้องการเงินสมทบประมาณ เท่าตัวของเงินที่กู้ แต่ว่าเงินที่จะทำค้ำ
 นิคมทางภาคใต้ ๑๐๐ ล้านบาทนั้น รัฐบาลต้องออกเงินประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท
 กว่าเล็กน้อย ทั้ง ๔ โครงการนี้ รัฐบาลต้องออกเงินสมทบทั้งสิ้น ซึ่งจะปรากฏ
 ในงบประมาณฉบับปี ๒๕๒๐

ในเรื่องเงินกู้ยืมที่กระผมก็ขอทราบ เรียบอีกที่ว่า การที่มีข้อทักท้วงหรือ
 ท้วงติงว่า เราก็กินมาเรื่อยปล่อยให้ลูกหลาน เป็นหนี้ของชาติในภายหลัง แต่
 ความจริงรัฐบาลก็คองใจชนนี้ เกาแล้วถูกใหม่ เป็นประจำ รัฐบาลนี้เองในปี
 งบประมาณ ๒๕๒๐ ก็ต้องตั้งงบประมาณใช้หนี้ทั้งดอกเบี้ยและต้นเงินเกินกว่า
 ๖,๕๐๐ ล้านบาท ก็จะต้องถูกต่อไปสำหรับพัฒนาบ้าน เมือง เพราะวาล่าทั้ง
 แต่เราใช้รายได้ของแผ่นดินไม่เพียงพอ วาจะกู้กันประมาณร้อยละ ๒๐ ของ
 งบประมาณทั้งหมด เราก็กินว่าในเวลานี้เราเป็นหนี้สินรุงรัง กระผมเรียนได้
 นะครับว่าขอเท็จจริง เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายนนี้เอง เงินที่ค้างอยู่หนี้สินหาญมา
 แต่ไหนแต่ไรก็แล้วแต่ รวมทั้งหมดแล้วเพียง ๕,๒๑๐ ล้านบาทเท่านั้น เฉพาะ

เงินกู้จะครบไม่ว่า เป็นหนี้ เป็นแสนล้านบาทของนั้น ๕,๒๑๓ ล้านบาท และ
ก็มีเงินค่าประกันอยู่ตามกฎหมายที่รัฐบาลได้รับยอมอำนาจจากสภาให้ค่าประกัน
โคสำหรับรัฐวิสาหกิจก็ ๙,๓๘๕ ล้านบาท รวมแล้วก็เพียง ๑๒,๐๐๐กว่าล้านบาท
เท่านั้น ถ้าเทียบกับรายโคประชาชาติ เทียบกับประเทศอื่น ๆ เราแล้วของเรา
อัตรานี้ค่าที่สุดสำหรับ เงินกู้และ เงินค่าประกัน

นายพลา ไชยเดช : ผม นายพลา ไชยเดช มีความสนใจในโครงการ
ที่ ๒ เกี่ยวกับการศึกษา เพราะเหตุว่าความรู้ที่รัฐบาลตกลงมานี้ เพื่อจะกู้เงิน
ไปใช้เกี่ยวกับมัธยมศึกษา เกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาเกี่ยวกับการเรียน
ตลอดชีวิต สำหรับบุคคลทั่ว ๆ ไปในประเทศ ในเรื่อง ๒ เรื่องนี้กระผมใคร่ขอ
ตั้งข้อสงสัย เกกว่า เวลานี้ เนื่องจากการศึกษาของเราที่ปรากฏผลมาตั้งแต่
เริ่มแรกมานั้น เป็นผลให้ปรากฏตามสภาพการณ์มอง เห็นทั้งด้านพฤติกรรม
ของเยาวชนและการอาชีพของประชาชนผล เมือง เป็นผลจากเรื่อง เกามา การ
ที่เรากู้เงินต่าง ๆ มาเหล่านี้ ผมก็เห็นว่า เหมาะสมกับสภาพนิสัยของคนไทย
เราทุกวันนี้อยู่แล้วคือ เรายากจน แคววอยากจะได้ลูกโลกก็ท้องไปกู้เงิน เขามา
ส่งให้เขาเรียน นี่ก็ เป็นเรื่องที่ไม่มาค่าหนีอะไร ก็ เพราะเหตุว่าการศึกษา
ถึง เวลาใดควรจะทำเช่นนั้น มันก็สำหรับการศึกษาชั้น ที่ว่าส่งเสริม เพื่อจะขยาย
โรงเรียนมัธยมไปยังชนบทต่าง ๆ นั้น ผมคิดว่า เวลานี้อาจจะตั้งข้อสงสัย เกิดให้
เห็นว่า ถ้าเราจะมุ่งมันแต่ในเรื่องสามัญเท่านั้น ขยายไปในส่วนสามัญเท่านั้น -
การศึกษาของเราจะไม่บรรลุผล เพราะเหตุว่า เมื่อคนมีแต่ความรู้ในสายสามัญ
หรือฝ่ายที่จะเพิ่มบริการ เท่านั้น แต่ในการ เขาเรียน เพื่ออุตสาหกรรมและ เกษตร
กรรม ซึ่ง เป็นปฐมภูมิคือ เกษตรกรรม และทุติยภูมิคือ อุตสาหกรรม ไม่มีแล้ว เรา
จะมีแต่ตติยภูมิคือการให้บริการ เท่านั้น การที่จะ เรียนสามัญก็ดี การที่จะ เรียนฝ่าย
บริการก็ดี ถ้าหากว่าการ เกษตรกรรมและการอุตสาหกรรมไม่รองรับไม่เกิดขึ้น -
แล้ว การให้บริการต่าง ๆ จะ เป็นการค้าขายก็ดี การบริหารธุรกิจก็ดี การ
อื่น ๆ ก็ดี ย่อมจะเดินไปไม่ได้ เพราะฉะนั้นการขยายโรงเรียนมัธยม

ในขณะปกติ ผมใคร่ขอตั้งข้อสังเกต และให้รัฐบาลได้พิจารณาเรื่องนี้ เพราะ
 เวลาที่เราควรจะให้การศึกษาที่เรียกว่า ไปในแนวอาชีพคือ เวิร์คออเรียนเตด
 เอกยู เคนชั่น () เป็นส่วนสำคัญ ถ้าเรา
 แยกเรื่องนี้ได้ ก็หวังว่าการที่จะส่งเสริมหรือเงินเข้ามาเพื่อให้ลูกหลานได้
 เลาเรียนนี้จะคุ้มค่า สำหรับ โลฟอง เอกยู เคนชั่น ()
 คือการส่งเสริมการศึกษาผู้ใหญ่เพื่อขยายไปนั้น ผมก็เห็นว่าควรจะเป็นหนักไปใน
 ทางอาชีพในเรื่องนี้ที่เรียกว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษา นั้น ผมยังสงสัยอยู่ว่า ถ้าเราไป
 เน้นหนักในทางสามัญจนเกินไปแล้ว การผลิตไม่เกิดขึ้น อย่างอื่น ๆ ก็จะมีชงัก
 กันไปหมด มีแต่คนที่จะไปรับราชการ แต่คนที่ผลิตขึ้นมาไม่มี ผมขอตั้งข้อสังเกต
 สำหรับฝากให้รัฐบาลแต่เพียงเท่านี้ ขอขอบคุณครับ

นายอดุล มินสอาก : ท่านประธานที่เคารพ กระผม อดุล มินสอาก
 ได้สั่งทางรัฐบาลจะจ่ายเงินเพื่อพัฒนาประเทศนี้ กระผมก็เห็นด้วยครับ แต่กระผม
 อยากจะตั้งข้อสังเกตต่อบุคคลหนึ่งครับ ทุกครั้งที่ทำอะไร กระผมเห็นว่า
 ในการพัฒนา ๓ จังหวัดภาคใต้ เช่นจะส่งเสริมในการปลูกยางพ่าวนั้นก็มีคนจังหวัด
 นิดดาบี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส กระผมเห็นด้วย แต่ว่ากระผมรู้สึก
 เสียใจอย่างหนึ่งว่าจังหวัดสตูล ทั้ง ๆ ที่เป็นจังหวัดหนึ่งอยู่ใน
 ๔ จังหวัดภาคใต้ แต่เกี่ยวนี้รู้สึกทางรัฐบาลไม่ได้เหลียวแล ใ้ทอดทิ้ง มัวแต่ไป
 พัฒนา ๓ จังหวัดที่มีปัญหาหายพันแปด จังหวัดสตูล เป็นจังหวัดหนึ่งซึ่งอยู่ใน
 ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นจังหวัดที่ไม่มีปัญหา แต่ทางรัฐบาลมองข้ามไปเสีย-
 ยกตัวอย่างง่าย ๆ นิคมน้ำจังหวัดสตูลนี้ นิคมน้ำพัฒนาภาคใต้ หรือนิคมนกวนกาหลง นี้
 มีแต่คนนิคม แต่ว่าถูกทอดทิ้ง ตัวกระผมเองก็รู้สึกเสียใจว่า เพราะกระผมเป็น
 คนหนึ่งที่อยู่ใน ๔ จังหวัดภาคใต้และอยู่ในจังหวัดสตูล ขณะนี้จังหวัดสตูลรู้สึกว่
 กำลังจะเกิดปัญหาขึ้นแล้ว เพราะฉะนั้นกระผมจึงตั้งข้อสังเกตอย่างหนึ่งว่า ขอ
 ได้โปรดทางรัฐบาลอย่าได้ทอดทิ้งจังหวัดสตูล ทั้ง ๆ ที่จังหวัดสตูลนั้นจะ
 ส่งเสริมให้เป็นตัวอย่าง นี่แหละกระผมขอฝากโดย เฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องนิคมนี้

กระผมเอง เคยไปร่วมกับข้าราชการผู้ใหญ่ในระดัจังหวัดสตูล ซึ่งเรา เป็น
จังหวัดชายแดนมีการประสานงาน เดินทางไป เยี่ยม เยียนประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง เช่นมาเลเซีย กระผมไม่เคยมีโอกาส เดินทางร่วมไปในฐานะ เป็นล่ามของ
จังหวัด โดยพยายามไปดูในการพัฒนาประเทศของ เขาคิดกับจังหวัดชายแดน
ในการสร้างนิคม เขาทำได้ดี ทั้งนี้เนื่องจากว่า เขาทำไม่เหมือนแบบเรา นิคม
ของเขา เขาจะลงทุนปลูกสร้างตามที่เขาได้กำหนดไว้ว่าจะสร้างอะไร
เมื่อเขาส่งเสร็จแล้ว เขาก็ให้ประชาชนไปอยู่ แต่ของเรากลับตรงกันข้าม เรา
ให้คนไปอยู่แล้วให้เงินสนับสนุน เครื่องมือ เครื่องไม้ไม่พอ การทำงานก็เลย
ไม่ได้ผล อย่างที่ท่านสมาชิกผู้เกียรติได้กล่าวคือคุณसानที่นั่นถูกต้องครับ
แล้วพอไปให้เงิน เสร็จแล้วพวกสมาชิกนิคมนี้ส่วนมากมักจะไปขายเสียขายให้
นายทุน นี่แหละครับคือเราทำไปผิดหลัก เพราะฉะนั้นน่าจะเอาประเทศ
เพื่อนบ้านใกล้เคียง เขาทำได้ดี เขาลงทุนทำเสียเอง พอทำเสร็จแล้วให้
ประชาชนไปอยู่ แล้วเขามีกำหนดให้อยู่ ให้ปรับปรุงแก้ไขให้ทำในระยะที่มี ถ้า
ทำไม่ได้ เขาก็ไล่ออกอย่างนี้ เป็นตัวอย่าง เพราะฉะนั้นกระผมจึงขอฝากกับ
รัฐบาลนี้ให้โปรดหาทางแก้ไข และโดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดสตูลขอให้
มอง เหลือแล้วอย่างนิคมพัฒนาตนเองหรือนิคมที่ควนกาหลงนี้ ทั้ง ๆ ที่ว่าขณะนี้
สมาชิกนิคมได้ปลูกป่าลมอ้อยมาเป็นเวลานานแล้ว แต่ยังไม่ได้รับผลเลย
รัฐบาลไม่ได้แก้ไข ไม่ได้สนับสนุน ไม่ได้หาวิธีการที่จะให้ได้ผลประโยชน์ได้
ยิ่งขึ้น กระผมขอฝากท่านนี้ครับ ขอขอบคุณ

นาย เสวตร เบียมพศ์सानต์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) :
ท่านผู้เป็นประธาน สำหรับจังหวัดสตูลนั้นอยู่ในโครงการพัฒนาภูมิภาคใต้
เมื่อที่กระผมได้กราบเรียนแก่แล้วที่แรกนี้ความมีจังหวัดปัตตานี ไม่มีครับ มีจังหวัด
ยะลา จังหวัดนราธิวาสและจังหวัดสตูลครับ รัฐบาลเอง ไม่ได้ทอดทิ้งในการ
พัฒนา ๔ จังหวัดภาคใต้รวมทั้งจังหวัดสตูลด้วย กระผมเองก็ไปพบปะกับ
หัวหน้าผู้นำมุสลิมภาคใต้มารั้งหนึ่งแล้ว ก็ได้รับรองว่ารัฐบาลค่อนข้างไม่ได้

LIART

เป็นรัฐบาล ถ้าเป็นรัฐบาลจะดำเนินการพัฒนาภาคใต้ทั้ง ๔ จังหวัดเป็นพิเศษ ที่
 งบประมาณปี ๒๕๒๐ ถ้าวางหลักเกณฑ์ในการพัฒนาไว้แล้ว สำหรับนิคมที่จะจัด
 ดำเนินการตามโครงการนี้ทั้ง ๓ จังหวัดนั้น ก็ดำเนินการแบบใหม่โดยการ
 ออกทุนให้ โดยเฉพาะในการสร้างบ้าน ในการปรับพื้นที่ดินแล้วก็หาพันธุ์ยางให้ทำ
 การปลูก และก็จะช่วยประคองไปจนกระทั่งถึงยางกรีดได้ ซึ่งใช้เวลา
 ๗ ปี กระแสมติคิดว่าโดยวิธีนี้ แทนที่จะช่วยชาวนิคมให้โตมีอาชีพหรือมีฐานะดีกว่า
 ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และรัฐบาลก็จะขอ เงินชดเชยคืนในอัตราส่วนที่ไม่ให้
 ประชาชนในนิคมนั้นต้องเดือดร้อน

สำหรับการศึกษาที่ห่านสมาชิกผู้มีเกียรติฝากข้อสังเกตนั้น กระแสม
 ตอนเรียนคงไม่รับถือว่าการศึกษาที่พัฒนาโรงเรียนมัธยมในภูมิภาคนั้น ก็หมายถึง
 ม.ศ. ๑ ม.ศ. ๒ และ ม.ศ. ๓ ซึ่งจะให้ทั้งทางวิชาการและในทางอาชีพ
 สมัยก่อนเรียกกันว่ามัธยมผสม อันนี้มีการเปลี่ยนแปลงบ้าง เล็กน้อย จะใช้เงิน
 เพิ่มขึ้นประมาณ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ แต่ว่าจะทำให้นักเรียน ม.ศ. ๑ ม.ศ. ๒ และ
 ม.ศ. ๓ นั้น ได้มีความรู้ในเรื่องวิชาชีพที่สมควรสำหรับในชนบท เท่านั้น
 ส่วนการศึกษานอกโรงเรียนนั้นรัฐบาลมีความเห็นตรงกับห่านสมาชิก ก็ว่า
 จะต้องส่งเสริมอบรมประชาชนที่เรียกว่าศึกษาผู้ใหญ่นี้ให้โตมีความรู้ในการเกษตร
 เป็นสำคัญ แต่ในงบประมาณปี ๒๕๒๐ กระแสมขอทราบเรียกว่า รัฐบาลได้
 ส่งเสริมอาชีพการศึกษาวินิจฉัยเป็นหลัก แล้วก็โดยเฉพาะในเรื่องการเกษตร
 ก็จะตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษา เกษตรให้มากขึ้น เพราะเวลานี้รู้สึกว่าการไป
 ส่งเสริมโรงเรียนทางพาณิชย์ ๑ บางทางวิชาช่างบางทางช่างกลอะไร พวก
 นี้มากเกินไป กระแสมเห็นว่าควรจะหันมาทางเกษตรให้มากขึ้น จึงได้ให้
 งบประมาณจัดตั้งโรงเรียนมัธยมเกษตรขึ้น ๕ แห่ง ทั้งในส่วนต่าง ๆ
 ของประเทศ โดยเฉพาะทางภาคอีสาน ภาคกลาง ภาคใต้

นายบนทพันธ์ ถักคีย์คุณแถม : ท่านประธานที่เคารพ กระแสม
 บนทพันธ์ ถักคีย์คุณแถม กระแสมได้พิจารณาทางพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว ว่า

รัฐบาลของการมีอำนาจเพิ่มขึ้นจาก ๘,๐๐๐ ล้านบาท เป็น ๑๑,๐๐๐ ล้านบาท
 กระแสมือข้อสงสัย คือเหตุใดรัฐบาลจึงรับกู้เงินจำนวน ๒,๐๐๐ ล้านบาท ในปี
 งบประมาณ ๒๕๑๘ ทั้ง ๆ ที่อีกเพียง ๒ เดือน ก็สิ้นวงอยู่แล้ว แล้ววงเงิน
 ที่ขอกู้ถึง ๒,๐๐๐ ล้านบาทก็เพิ่มขึ้นอีกถึง ๒๐ เปอร์เซ็นต์จากวงเงินเดิม -
 สำหรับโครงการต่าง ๆ ที่รัฐบาลจะทำได้เกี่ยวกับเรื่องสวนยางก็คือ เรื่อง
 เกี่ยวกับการศึกษาคัด โครงการต่าง ๆ เหล่านี้บางจะมีโครงการเขียนไว้
 เรียบร้อย และสามารถปฏิบัติตามงบประมาณ คือไม่มากุโดยวิธีทุนนอกงบ
 ปรมาณไปอีก คือกู้เพิ่มขึ้นอีก ๒,๐๐๐ ล้านบาท ไม่อยู่ในงบประมาณนั้น แล้ว
 ก็การกู้ที่เกี่ยวกับการทำสวนยาง ทำไม่ถึงไม่ใช้ระบบเงิน () คือเก็บจาก
 ชาวนาชาวไร่ทำสวนยางส่งออก แต่เอาเงินไปหมุน คล้าย ๆ ว่าไปหมุน
 รัฐวิสาหกิจคือองค์การสวนยาง แล้วก็ตามมาตรา ๓ ที่ว่ารัฐบาลจะสามารถกู้ได้
 จากสมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ ที่จริงแหล่งเงินก้อนนี้ประเทศไทยเป็น
 ประเทศที่ไม่สามารถจะกู้ได้ เพราะว่าพัฒนามากกว่าที่สมาคมนี้จะให้ และ
 ไม่ใช่เป็นลักษณะการกู้แต่เป็นการยืม เพราะฉะนั้นวงเงินที่รัฐบาลจะกู้ประมาณ
 ๒,๐๐๐ ล้านบาท ก็ยอมขาดหายไป เพราะรัฐบาลเอาแหล่งเงินก้อนนี้เขาไปรวม
 อยู่ด้วย ถ้าเป็นเช่นนี้ ถ้าการกู้ของรัฐบาล ๘,๐๐๐ ล้านบาท เป็น ๑๑,๐๐๐
 ล้านบาท กระทำได้ในปีนี้ และเป็นการกู้ที่อยู่นอกวงงบประมาณประจำปี ในปี
 หน้าถ้าหากรัฐบาลขาดเงินกู้เช่นนี้อีก ก็คงใช้ร่างพระราชบัญญัติเงินเพิ่มขึ้น
 ไปเรื่อย ๆ จะเป็นตัวอย่างกับรัฐบาลอื่น ๆ ด้วย ขอเรียนถามแดนตรี

นายเสวทร เปี่ยมพงศ์สานต์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) :
 ท่านผู้เป็นประธาน กระผมได้กราบเรียนแล้วว่า โครงการกู้เงินทั้ง ๘
 โครงการนี้หลายโครงการได้เจรจาเสร็จแล้ว และที่เหลือก็กำลังเจรจาทั้งหมด
 ๘ โครงการนี้จะลงนามในสัญญาภายในวันที่ ๓๐ กันยายนหน้า เพราะฉะนั้น
 เป็นโครงการที่แน่นอน จริงอยู่การกู้เงินที่เราได้กูกันมามาก แต่ว่าสำหรับ
 กู้เงินจากต่างประเทศนั้นก็เป็นไปตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน และเงินที่กู้มานี้

LIRT

ไม่ได้เอามานะครับ เพียงแต่ว่าข้อของ ส่วนใหญ่เป็นการซื้อของแล้วก็ขายไป
 แล้วเราขายเงินสมทบ กระผมได้ทราบ เรียบแล้ว ว่าเงินที่สมทบนั้นมากกว่า
 เงินที่กู้ทุก ๆ โครงการ เฉพาะการปลูกยางพันธุ์ดีเท่านั้น เหว่นั้น ใช้เงิน
 จากแหล่งที่มา ๓ ทาง ๑. เงินค่าธรรมเนียมยางส่งออก ๒. เงินงบประมาณ
 แนนหิน และ ๓. เงินกู้ของใช้ถึง ๓ ทางถึงจะทันครับ มิฉะนั้นแล้วเราก็ยังมี
 ขาดพันธุ์ เหว่นอยู่ เป็นอันมาก ซึ่งไม่มีทางจะเสร็จได้ภายใน ๑๐ ปีข้างหน้านี้แล้ว
 โดยอาศัยโครงการอย่างนี้ดีกว่าภายใน ๑๐ ปีข้างหน้านี้ ยางพันธุ์ เหว่นจะ
 หมกไปจากประเทศไทยนี้ เหลือแต่ยางพันธุ์ดีเท่านั้น การกู้ที่ความจริงไม่
 การเจรจาทันทีแก่กรมวิทย์ฯ กอน ๆ นั้นแล้วก็คิดกันมาจนกระทั่งถึงรัฐบาล -
 บัจุบัน บางโครงการก็เจรจาเสร็จไปตั้งแต่ เดือน เมษายนแล้วอย่างโครงการกู้
 เงินจากธนาคารโลกทั้ง ๒ โครงการนั้น โครงการทั้งหมดนั้นก็อยู่ในการเจรจา
 เสร็จแล้ว เป็นส่วนใหญ่ แต่ว่าวงเงินที่กฎหมายอนุมัติให้กู้วันนี้เพียง ๕,๐๐๐
 ล้านบาทไม่พอ ก็ต้องขอเพิ่มขึ้นให้ครบ มิฉะนั้นแล้วลงนามในสัญญาไม่ได้ สำหรับ
 ร่างพระราชบัญญัติที่กล่าวถึงความจริง รัฐบาลก็อยากจะแก้เพียงคำเดียวว่า จาก
 ๕,๐๐๐ ล้านบาท เป็น ๑๑,๐๐๐ ล้านบาท เพราะฉะนั้นแทบทุกตัวอักษรก็เหมือนกับ
 ที่ปรากฏอยู่ในประกาศของคณะปฏิวัติ ที่ไม่มีสมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ
 อยู่ด้วยก็เป็นของเดิม แต่ว่าตามโครงการทั้ง ๕ นี้ไม่มีครับ ไม่คุ้ม แต่เป็น
 ของเดิมกระผมไม่อยากจะ เปลี่ยนข้อความบัญญัติที่มีอยู่แล้ว จะ เปลี่ยนเฉพาะ
 ๕,๐๐๐ ล้านบาท เป็น ๑๑,๐๐๐ ล้านบาทเท่านั้น คือขออำนาจเพิ่มขึ้น แต่ว่า
 บังเอิญเปลี่ยนไปเล็กน้อยในวรรคสุดท้ายเกี่ยวกับเรื่องค่าเสมอภาค เพื่อให้
 ดำเนินการคำนวณเงินที่จะกู้ เป็นเงินบาทใหญ่ก็ของได้เท่านั้น

นาย เมื่อ สุสาขันธ์ : พานประธานที่เคารพ กระผมสงสัย เพราะวา
 ที่แก้ไขนะไม่ใช่แก้ไขเล็กน้อย เพียง ๕,๐๐๐ ล้านบาท เป็น ๑๑,๐๐๐ ล้านบาท
 อยางที่พานรองนายกรัฐมนตรีท่านได้ชี้แจง เมื่อกี้ ยังมีการแก้ไขของเงินกู้
 อื่นในต่างประเทศ โดยตัดคำว่า "แหล่งเงินกู้ในต่างประเทศ" ซึ่งไม่ประกาศ

ของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๓ นั้นนะให้อำนาจรัฐบาลมีอำนาจกู้เงินจากแหล่งเงิน
 กู้เงินในต่างประเทศใดควย แต่ร่างนี้โคตักคำว่า "แหล่งเงินกู้เงินในต่างประเทศ"
 ออกไป ทำให้กระแสมีความสงสัยว่า ควยเหตุผลประการใดที่โคตักคำนี้ออก
 หรือว่าที่แลวมา การกู้เงินจากแหล่งเงินกู้เงินในต่างประเทศมีผลเสียหายแก่
 รัฐบาลอย่างไรบ้าง คราวนี้ถึงได้มีการห้ามไม่ให้มีการกู้จากแหล่งเงินกู้เงินใน
 ต่างประเทศ แล้วที่ท่านรองนายกรัฐมนตรีโคตักแจงว่า โครงการทั้ง ๔
 โครงการนั้นจะกู้เงินจากธนาคารโลกบ้าง รัฐบาลต่างประเทศบางธนาคาร
 พัฒนาเอเสียนบ้าง มีอยู่ ๒ โครงการ ซึ่งกระแสมไม่ทราบชัดว่าจะกู้จากใคร
 คือโครงการที่ ๔ โครงการพัฒนาหมอนไหมภาคอีสาน กับโครงการชลประทาน
 อ่างเก็บน้ำจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์ กระแสมยังไม่แนชคิดว่าท่านจะกู้
 จากใคร หรือว่ายังไม่แนชคิดว่าจะกู้จากธนาคารโลก ธนาคารพัฒนาเอเสียน
 หรือสมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ หรือรัฐบาลต่างประเทศใดจากที่ใหม่บ้าง
 จึงยังไม่โคตักแจงให้ชัดลงไป กระแสมก็เสียมมีความสงสัยต่อไปว่า ถ้าโครงการนี้
 กู้จากธนาคารโลกสมาคมพัฒนาการและรัฐบาลต่างประเทศไม่ได้แล้ว ก็ไม่มี
 ทางที่จะไปกู้จากที่ไหน เพราะไปโคตักคำว่า "แหล่งเงินกู้เงินในต่างประเทศ"
 ออกไปแล้ว น่าจะลงคำนี้ไว้ไม่ควรถักออก เพราะจะเปิดทางให้รัฐบาล
 ใช้โครงการนั้น ๆ หาแหล่งเงินกู้เงินนอกจากที่ระบุไว้ไม่ได้ และเป็นของเดิม
 เดิม เขาก็มีอยู่แล้วว่าให้จากแหล่งเงินกู้เงินในต่างประเทศได้ และรัฐบาล
 ก็เคยใช้จากแหล่งเงินกู้เงินมาแล้ว เจนเหาที่กระแสมจำโคตักเหมือนกู้จาก
 ธนาคารในเยอรมันอะไร ๆ พวกนี้กระแสมก็ไม่ทราบว่าจะไปโคตักออกเสียทำไม
 กระแสมรู้สึกว่าจะดองไว้อย่างเดิมคงแก่แต่เพียงว่า ๕,๐๐๐ ล้านบาท เป็น
 ๑๑,๐๐๐ ล้านบาทแต่เนิ่นก็ถึงจะ เริ่มการ เพียงทศ ขอเรียนตามทางรัฐบาล
 ด้วยครับ

นายเสวตร เบียมหงส์ส่านต์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) :
 หายอยู่เป็นประธาน ความจริงในร่างที่รัฐบาลเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรนั้น

กระผมได้เรียนแล้วว่า ไม่พยายามที่จะแก้ไขโดยคำ แต่มาถึงการพิจารณา
 ในวาระที่ ๒ ก็มีสมาชิกบอกว่าขอคัดแหล่งเงินกู้ต่างประเทศ เพราะเห็นว่า
 เราไม่มีโครงการที่จะกู้เงินจากต่างประเทศทั้ง ๔ โครงการนี้ กระผมก็ได้
 คัดไป ก็ไม่กระทบกระเพื่อมหรอก เพราะว่าโครงการทั้งหมดนั้นแน่นอนแล้วจะ
 กู้จาก ๑. ธนาคารโลกหรือธนาคารระหว่างประเทศ เพื่อการบูรณะและพัฒนาการ
 ๒. ธนาคารพัฒนาเอเชีย ๓. รัฐบาลต่างประเทศ สำหรับโครงการ
 ใหม่นั้น กู้จากรัฐบาลสหรัฐ และรัฐบาลสหรัฐก็ตกลงให้กู้แล้ว ตาม
 งบประมาณที่จะสิ้นสุดของ เขาในปีที่ลงมามีที่ต่อภายในวันที่ ๑๐ กันยายนเหมือนกัน
 ส่วนการขอชดเชยตัวเอง เก็บเข้านั้น กู้จากรัฐบาล เยอรมันตะวันออกซึ่ง ได้อนุมัติ
 ให้กู้แล้ว

นายสัง เวียร มี เสาธงชัย : ท่านประธานที่เคารพและท่านสมาชิก
 ผู้มีเกียรติ กระผม สัง เวียร มี เสาธงชัย สมาชิกวุฒิสภา สำหรับร่าง
 พระราชบัญญัติฉบับนี้นั้น สำคัญก็คือ ขอให้สภาอนุมัติให้รัฐบาลมีอำนาจ
 ค่าเป็นการ เสนอสัญญา เงินกู้ ซึ่งรัฐบาลได้แถลงว่า ได้จัดการดำเนินการ
 สิ่งต่าง ๆ ไปในลักษณะที่พร้อมที่จะดำเนินการได้แล้ว ก็เป็นอันว่าเราจำ เป็น
 ที่จะต้องอนุมัติ เพราะมีลักษณะผูกพัน และมีลักษณะมีข้อผูกพัน ไม่อาจจะ
 หลีก เลี่ยง ได้ อยากรู้ก็ศึกษานานประธาน การกู้เงินเป็นพันล้านบาท
 หมื่นล้านบาท เช่นนี้ก็ต้องมีการผูกมัดทั้งดึงและ เสนอความคิดเห็นไม่บาง -
 เพราะผลแห่งการอนุมัติของสภานี้จะตก เป็นภาระไม่ถึงประชาชนผู้ เป็นเจ้าของ
 ประเทศอย่างไม่ต้องสงสัย ท่านประธานที่เคารพ ปัญหา เรื่องการกู้เงินนี้ ต่าง
 ฝ่ายต่างก็มีความ เห็นแตกต่างกันไป ฝ่ายหนึ่งก็ เห็นว่าสำหรับประเทศไทย
 ที่ยากจนเช่นนี้ การกู้เงินจากต่างประเทศควรระมัดระวังแล้ว เพราะว่าจะทำให้
 ประเทศมีหนี้สินล้นพ้นตัว และจะ เป็นภาระแก่ลูกหลานไทยต่อไปไม่มีวันจบสิ้น
 อีกฝ่ายหนึ่งก็ เห็นว่า สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างไทยเรา การกู้เงินจาก
 ต่างประเทศมาพัฒนาโครงการต่าง ๆ เป็นสิ่งจำเป็นและไม่ควรน่าวีรค

แต่ประการใด เมื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ออกพิจารณาอยู่ใน
 สภานิติบัญญัติแล้ว ก็ปรากฏว่ามีความเห็นทั้ง ๒ ประการนี้ เช่นเดียวกัน ท่าน
 ประธานที่เคารพสำหรับความเห็นของคณะนั้น เห็นว่าจะกู้หรือไม่กู้สำคัญ
 เพราะมีความจำเป็นจะต้องกู้แน่นอน เพราะรัฐบาลได้ดำเนินการไป
 เรียบร้อยแล้ว ปัญหาสำคัญที่เราจะต้องพิจารณาจึงอยู่ที่ว่าประโยชน์ที่เราจะได้ออกจาก
 เงินกู้นั้นมีอะไรบ้าง รัฐบาลสามารถที่จะรับรองกับสภาได้ใหม่ว่า จะใช้
 เงินทุกบาททุกสตางค์ที่กู้เอามา เป็นประโยชน์แก่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ
 เมื่อกู้มาแล้วจะทำให้ผลิตเพิ่มขึ้น หรือจะทำให้คนมีงานทำมากขึ้น หรือจะ
 ทำให้คนมีรายได้อีกมากขึ้น ถ้ารัฐบาลสามารถที่จะรับรองอย่างนี้ได้ ก็ไม่เป็นไร
 วิตกกังวล เงินจากต่างประเทศก็ไม่มีปัญหาอะไร แต่ถ้าในทางตรงกันข้าม
 คือกู้มาแล้วมิได้ทำประโยชน์ให้ เป็นไปตามที่กำหนดไว้ หรือเอามาโกงกิน
 กอรวรับกันกัน หรือเอามาใช้สุรุยสุรายไปประโยชน์ การกู้เช่นนี้ก็จะ เป็นการ
 แก่ประชาชนอนุชนรุ่นหลังของไทย และถ้าปล่อยให้การกู้เงินจากต่างประเทศ
 เป็นไปในลักษณะเช่นนี้ ก็จะ เข้าคำว่าที่ว่า กู้หนี้ใหม่มาใช้หนี้เก่าซึ่งไม่มีวันที่
 จะคืน เพราะฉะนั้นคณะจึงอยากกราบเรียนถาม อาทนาย รองนายกรัฐมนตรี
 และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังว่า ท่านจะให้สัญญาแก่สภาได้ใหม่ว่าท่าน
 จะใช้เงินทุกบาททุกสตางค์ให้เอื้ออำนวยประโยชน์แก่ประชาชนผู้ เป็นเจ้าของ -
 ประเทศ

ประ เคนสำคัญอีกประการหนึ่งที่กระผมใคร่ขอกราบเรียน อาทนาย
 รองนายกรัฐมนตรีก็คือตามปกติในการกู้เงินจากแหล่ง เงินต่างประเทศ จะ
 เป็นธนาคารโลกก็คื ธนาคารพัฒนาเอเชียก็คื มักจะมีบริการต่าง ๆ ซึ่ง เป็นผล
 หลอยได้ติดตามเงินกู้มาด้วย สมมุติว่าเรากู้เงินมาทำโครงการบางอย่าง เขา
 ก็จะมอบนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญทาง เทคโนโลยีมาช่วยสำรวจ มาช่วยดูแล เร่งรัด
 หรือช่วยดำเนินการให้ เสร็จไปตามโครงการที่เราเสนอไป ไม่ทราบวา
 อาทนาย รองนายกรัฐมนตรีได้คำนึงถึงบริการต่าง ๆ ซึ่ง เป็นผลพลอย ได้จาก เงิน

กู่ เหล่านี้หรือไม่ว่า กระทบขอเรียนถามท่าน ๗ โอกาสนี้ด้วย

อีกประการหนึ่งกับท่านประชาชน ในส่วนตัวของกระผมเห็นกระผม เห็นว่า บ้าน เมือง เราจำกัจนอย่างนี้ เราควรจะต้องหลีกเลี่ยงการกู้เงินจากต่างประเทศ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และควรจะต้องหาโครงการที่จำเป็นจริง ๆ เท่านั้น กระผมเห็นว่ารัฐบาลยังมีทางอื่นอีกมากมายหลายอย่างที่จะเพิ่มรายได้ ให้แก่รัฐบาล เช่นการ เก็บภาษีบางประเภทที่ยังไม่มีการจัดเก็บในประเทศ ของเรา หรือแม้แต่การปรับปรุงการจัดเก็บภาษีซึ่งไร้ประสิทธิภาพอยู่ในปัจจุบันนี้ ถ้าเราสามารถปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพขึ้น ยี่ใหม่การรั่วไหลอย่างทุกวันนี้ได้ กระผมก็เชื่อว่ารัฐบาลจะมีเงินมาใช้จ่าย เพื่อพัฒนาประเทศเป็นจำนวนมาก ใน สถานะที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ด้รับการยกย่องว่า เป็นศูนย์กลาง มีอห่งของประเทศ กระผมเชื่อว่าท่านคงจะแก้ไขปรับปรุงการ จัดเก็บภาษีใน สถานะที่ท่านรับผิดชอบโดยตรง ยิ่งกว่านั้นนอกจากท่านจะ เป็นศูนย์กลางที่มีความ สามารถแล้ว กระผมยังทราบประวัติส่วนตัวท่านด้วยว่า ท่าน เป็นผู้ซื่อสัตย์ที่ เกรงกลัวในคำสอนของพระพุทธเจ้า กระผมหวังว่าท่านคงไม่ลืมพุทธภาษิตที่ว่า อธิกา พานั ทุกขั โลก การ เป็นลูกหนี้มัน เป็นทุกข์ที่สุดในโลก ฉะนั้นกระผม หวังว่า ท่านคงจะไม่กู้หนี้ยืมสินจากต่างประเทศมาโดยไม่จำเป็นนะครับ ขอ ขอบคุณครับ

นาย เสวตร เบียมพงศ์สาบัต (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) : ท่านผู้ เป็นประชาชน การกู้เงินตามโครงการทั้ง ๘ นี้ กระผมคิดว่า เป็นการกู้เงิน ที่ไปถึงประชาชนและในชนบท เป็นส่วนใหญ่ แลวกัในการที่จะกู้เงินนี้ก็มิ บางโครงการที่จำเป็นต้อง ใช้นักวิชาการ และนักวิชาการศึกษา ก็ เป็นของ ระหว่างประเทศ อย่างว่า เราถูกเงินจากธนาคารโลกนี้ ไม่ใช่ว่า นักวิชาการศึกษา ที่จะมาช่วยในการดำเนินการตามโครงการนี้ต้อง เป็นคนอเมริกัน เพราะว่ ธนาคารโลกนั้น เป็นของสมาชิกจำนวน ๑๐๐ กว่าประเทศ ซึ่งไทยก็ เป็น สมาชิกกับเขาคด้วย แลวกัจำเป็นครับ บางอย่างจำเป็นจริง ๆ เพราะว่ มิฉะนั้นแล้วโครงการที่สร้างขึ้นนั้นอาจจะไม่ได้ผล ท่านบอกหาพยายามอย่ากู้เงิน

แต่กระผมสงสัยว่า เเท่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ เมื่อมีการส่งยางออกเจ้าของสวนยาง
จะกองจ่าย เงินของน้อยที่สุดก็โลกรัมละ ๕๐ สตางค์หรือ ๑๐๐ ก็โลกรัมละ ๕๐ บาท
ถ้าเมื่อราคาบางสูงขึ้นก็อาจจะเพิ่มเป็นถึง ๖๐ - ๗๐ สตางค์ กระผมก็อาจจะขอ
ให้รัฐบาลกรุณาแจ้งตัวเลขให้ทราบว่าเป็นหนึ่งประเทศไทย เราส่งยางออกก็แสนดีและ
ได้เงินจาก ๕๐ สตางค์หรือ ๖๐ สตางค์ก็ ๑ โลกรัมนั่นมีค่าเท่าไรการที่ตัดยอด
ไว้สูงกระผมเข้าใจว่าคงจะไม่หมด เพราะ เเท่าที่กระผมทราบ เจ้าของสวนยาง
เฉพาะอย่างยิ่งในภาคใต้ เป็นเจ้าของสวนเล็ก ๆ มี ๑๐ ไร่บ้าง ๑๕ ไร่บ้าง
๒๕ ไร่บ้าง ซึ่ง เขาไม่ค่อยจะสนใจในการปลูกยางพันธุ์ใหม่สัก หนึ่งก็ เพราะว่า
เมื่อเขาได้ต้นยางแล้วจะต้องใช้เวลาถึง ๖ ปีกว่าจะกรีดได้ แล้วในระยะเวลา
๖ ปีนี้ ท่านคิดหรือไม่ว่าเขาจะหารายได้มาเลี้ยงตัวได้อย่างไร กระผมคิด เเท่าที่
ทราบมาเรามีการส่งเสริมปลูกยางพันธุ์ใหม่มาประมาณ เป็นปีที่ ๗ หรือปีที่ ๘
แล้ว เเท่าที่กระผมทราบตัวเลข ก็เห็นว่าปลูกได้ไม่ เกิน ๒๕ เปอร์เซ็นต์ของ
จำนวนต้นยางที่มีทั้งหมด กระผมจึง โกรจะขอทราบ เพื่อประเมินความรูจากทาง
รัฐบาลว่า ปีหนึ่ง เราส่งยางออกก็แสนดี และได้เงินจากการส่ง เราเรที่ที่เรา
เก็บจาก เจ้าของสวนนั้น เป็น เงิน เเท่าไร ซึ่งกระผมคิดว่าน่าจะ เป็นการ เพียงพอทั้งนี้
กระผมมิได้หมายความว่า จะคัดค้านใน เรื่องนั้นะครับ ขอกระผมถกครับ

หม่อมราชวงศ์จักรทอง ทองใหญ่ : ท่านประธานที่เคารพ ในหลักการที่
ทางรัฐบาล ได้ขอ เพิ่มการกู้ เงินจากต่างประเทศนี้ ผมก็ เห็นด้วยในหลักการ
ที่ว่าถ้า เมื่อได้เงินมาช่วยมาก ๆ ก็จะได้ แต่ว่ามีข้อสงสัยคือว่า เกี่ยวกับการกู้เงินนี้
มีปัญหา เกี่ยวกับ เรื่อง คนกับวิธีการที่จะทำ เป็นการ เกี่ยวกับ เงินกู้ยืม เพราะว่า
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่อง เกี่ยวกับการ เกษตรทางถ่าน เรื่องยางกีด ถ้าเชื่อว่า
ปลูกแทนยาง ใหม่นี้ หลักการที่ดี ควรจะปลูกใหม่มากที่สุดในประเทศไทย
เพราะว่าทางมลายูเราทำกันมาตั้งแต่ ๖๐ ปี และเขาก็ได้ยาง
พันธุ์ดีมาโดยตลอด แต่ที่นี้วิธีการของเราในการปลูกยางพันธุ์ดีนี้ ไม่ใช่แต่ว่า
พันธุ์อย่างเดียวกัน มันจะต้องมีส่วนประกอบอื่น ๆ อีกการที่งานนี้ของทำให้
ตลอดรอดฝั่ง ไม่ใช่เอา เฉพาะง่ กล้วยหรือส่วน เดียว นอกจากนั้นก็ยังมี การ

ที่จะช่วยให้ราษฎรที่มีส่วนเล็ก ๆ น้อย ๆ คือหมายความว่า เนื้อที่ ๒ ไร่ ๑ ไร่ ๕ ไร่ ๕ ไร่ ถึง ๒๐ ไร่ ๓๐ ไร่ พวกนี้จำเป็นจะต้องมีรายได้ในระหว่างที่ตกชั้นอย่าง ชึ่งที่แล้ว ๆ มาโดยมากสวนขอย ๆ เหล่านี้ ซึ่งส่วนใหญ่ ๔๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ ของประเทศไทย เป็นสวนกรายขอยทั้งนั้น พวกเหล่านี้ เขาก็จำเป็นจะต้องมี ค่าครองชีพ โดยการอาศัยก็กรียางบาง ปลูกพืชอื่น ๆ เล็ก ๆ น้อย ๆ พวกนี้หรืออยู่ที่ไหนก็ตาม เราไม่เคยพยายามช่วยทางคันต่าง ๆ ให้เขาค่าเป็นการได้แล้ว เขาจะไม่อยากปลูกอย่างที่ท่านสมาชิกโคกกล่าวมาเมื่อกี้ ซึ่งผมเห็นด้วยเหลือเกิน ที่ที่ เงินกู้นี้ก็เหมือนกัน ถ้าเผื่อมาเป็นเงินเพื่อใช้ เป็น เงินตราจากต่างประเทศเขามามีก็จำเป็นต้องใช้ในการส่งของหรือซื้อของจากต่างประเทศ แต่ว่าในการปลูกยาง กุ้งหรือใน เรื่องหมอน เรื่องใหม่ก๊ี้ ส่วนใหญ่นั้น เป็นการใช้จ่ายจากเงินภายใน เพราะ เกี่ยวกับการส่ง เสริมในการหาวัสดุที่จะไปทำการเพาะปลูกหรือเลี้ยง ถึง แคละอย่าง เหล่านี้ไม่ต้องใช้เงินตราต่างประเทศ คงจะมีสิ่งของที่ต้องสั่งมาจาก ต่างประเทศเพียง เล็กน้อยเท่านั้น แต่เงินที่ออกนี้รัฐก็จะมีจำนวนมากมาย เหลือเกิน ที่ปัญหา เรื่องคน คนก็มี ๒ ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งคือผู้รับสนอง คือหมายความว่า พวกเกษตรกรชาวเขาเหล่านี้ แกอยู่ในฐานะที่จะรับได้ไหม แกะจะยินยอมรับไหม แกะมีความรู้ทางวิชาการขอ เพียงไหมที่แกะจะรับ แล้วถ้า เมื่อแกะรับไปแล้วนี้ ตลาความเป็นอย่างไร ใครจะ เป็นผู้ทำให้แก่โคก่าไรหรือว่าคุณคานรงคานที่แกะต้อง ลงไป อยางในกรณีนี้ถม ถ้าโคก่าไปอยางแบบในมลายู คืออยางที่ท่านสมาชิก ผู้มีเกียรติผู้หนึ่งใคองถึงว่า ในมลายูนี้เขาไปจัดทำให้สำเร็จ โดยที่พวก สมาชิกในคณอยู่ในนั้นแล้วก็ช่วยรวมงาน แกะว่าส่วนใหญ่รัฐบาลเป็นผู้ทำให้คอง เมื่อ ทำเสร็จแล้ว ถึงจะมอบให้สมาชิกค่านเป็นการคองไป แกะในการค่านเป็นการนี้ เขาก็ใช้วิธีที่สั่งสอน อบรม ฝึกกันจนกระทั่งรู้จัก การปลูกแทนสวนยางของเรา ที่แล้ว ๆ มา ปลูกยางพันธุ์ดีมา แกะถึง เวลากรัดก็จ้างพวกชาวอีสานบ้าง พวกอื่น ๆ ที่ไรรวนหากินมากรีก กรีดจนกระทั่งคณยาง เสีย คือกลาย เป็นคณยาง เชื้อมคณภาส- เมื่อ เป็น เรนนี้แล้วที่ปลูกไปซึ่งคอง เสียเวลา ๒ ปี ๔ ปี ๑๐ ปี ก็สูญ เสียไปอีก แกะก็ต้องปลูกกันใหม่ ความเสียหายแบบแกะมีจำนวนมาก นอกจากนั้น เมื่อได้

นำยามมาแล้วก็จะ เป็นจะต้องมาทำ เป็นยางแผ่นหรือ เป็นยางแท่งหรือเป็นยาวจะไร
อื่น ๆ ที่เหมาะสมกับที่ตลาดต้องการในต่างประเทศ แต่เราก็ไม่มีบริการพอ เพียง
เพราะว่าสวนยางมีกระจุกกระจายกันอย่างมากมาย เพราะสวนยางขนาดต่าง ๆ
มีอยู่ทั่วภาคใต้ ตลอดถึงภาคตะวันออกด้วย ที่ได้มา เชื่อว่าพวกชาวสวนยางทำไมไม่
หรือห้าไม้ก็ หรือไม่รวมกันจริง ๆ เช่นอย่างในการทำยางแผ่นรีดแผ่นยาง ซึ่ง
เราทำมีคุณภาพต่ำ มันก็โคราคาต่ำ ผลสุดท้ายมันก็ไม่คุ้มค่า ในเรื่องหมอนไหม
ก็เช่นเดียวกัน ผู้ปลูกก็มาขายเรื่องสั้นเรื่องอะไรต่าง ๆ มากมาย แต่ว่า
มีผู้หาคำสัญญาที่ เรื่องหมอนนี้ก็ เกี่ยวกับ เรื่องตลาดอย่างหนึ่ง และอีกอย่างหนึ่ง
เกี่ยวกับ เรื่องโรคของหมอน เป็นโรคที่ร้ายแรง ซึ่ง เฝิงจะมาพบแน่นอนว่า เป็น
เชื้ออะไรที่ทางภาคอีสาน การแก่กรรมก็ไม่ทราบแนวความสามารถแก้ไขบางไร ถ้า
เชื่อกว่าหมอนไปแล้ว เป็นโรคตายไป ตัวแมลงกินไปควมมันก็จะไม่เจริญก้าวหน้าอะ
อีกอย่างหนึ่งก็คือที่จำจะส่ง เสริม เลี้ยง เป็นไหมพวกไหม เพราะว่าเป็นไหมที่มีชื่อ
ก็เพราะว่าเป็นไหมพื้น เมือง ซึ่งมีค่ามตามลณะไรต่าง ๆ นานาเขอะแยะ ซึ่ง
เป็นที่นิยมของชาวต่างประเทศในการที่เราสามารถส่งไหมของเราออกไปขาย แต่
ถ้า เมื่อว่าเราไปไต่ไหมมันอยู่ที่ เหมือนกับ เส้นใยของผู้ปั่นหรือของฝรั่ง เศษ หรือของ
อิตาลี พวกนี้มันดีเพราะใช้ผสมปนไปกับการทอไหมไทย แต่ความนิยมจะ
น้อยลงไป และถ้า เมื่อทำ เป็นไหมอย่างแบบไหม เรียบจริง ๆ แล้วก็ไปแข่งกัน
กับ เส้นใย เข็มม ซึ่งไม่มีราคา ซึ่งก็เป็น เรื่องอันหนึ่งที่เราจะได้ เป็นข้อสัง เกตที่
สมควรเรียนไว้

อีกเรื่องหนึ่งคือเรื่องการผลิตประตวน การผลิตประตวนในการสร้าง
ถลุงส่งน้ำหรือจะไรก็ดี เป็น เรื่องที่หนึ่งนั้น เราต้องการให้มันไปถึงประชาชน แต่
ว่าถ่านน้ำที่ผานสายคาราวานไปเฉย ๆ ไม่เกิดประโยชน์ขึ้นมา มันก็ไม่มีผลอะไร
ทำให้เสียเงินไปเปล่า ๆ แหมแต่อย่างโครงการชยันต เป็น เวลาตั้งก็มีมาแล้ว
ก็ยังไม่ได้ประโยชน์จากน้ำอย่างทั่วถึงจริง ๆ เพราะว่ามันเคย เจอมาแล้วว่า
โกแะนำให้ราษฎรปลูกพืชอื่น ๆ ในระหว่างถลุงแล้วหรือการใช้น้ำชลประทาน
มาช่วย แต่เสร็จแล้วพอลัง เวลาจะทำเขาไปจริง ๆ ราษฎรยินยอมจะทำ ก็ปรากฏ

LIRT

ว่าถ้าเกิดไม่มีเสียแล้ว เพราะถึง เวลาตอนนั้นจะต้องแก้ประตูบ้าง ต้องซ่อม
 คลอง ต้องผูกคอกของใหม่แถวรามภูริก็ เสีย เสียเงินเสียแรงไปมากภายในการที่ได้
 เตะปลอกที่โคลงทูนไว้แล้ว เสรีแล้วไม่มีน้ำ ยมก็ไปตลอดกับชลประทาน
 ว่าจะมีน้ำแน่หรือไม่นั่น แต่เมื่อได้รับคำรับรองก็ไปรับแจ้งกับรามภูริ แก่เสรีแล้ว
 ก็อีกนั่นแหละถึงปัญหาขึ้นนี้อีก เกิดขึ้นว่าเราจะซ่อมจะต้องมีประตูน้ำอะไรค
 ะไรต่าง ๆ นานา ทำให้รามภูริหมดความ เชื่อถือ แล้วก็เสีย เมื่อหมาย ผลสุดท้าย
 แยกกับออกอายุแก่ปีสองกินผลอยู่แล้วไม่ต้องการไปทำอะไรอีก ถึงแม้แต่ในกรณี
 ที่รามภูริได้โอนน้ำท่าประโยชน์แล้ว เมื่อปลอก เสรีก็เกิดปัญหา เรื่องถลาถลาก็ การ
 ที่จะไปขาย โดยมากมี เรื่อง เงินกู้ยืม เรื่องการรอกทุบหรือหนี้สินที่มีอยู่ เดิมที่ทำให้
 รามภูริ เหล่านี้ไม่สามารถที่จะได้เงินคืนมา หรือไปค่าไรผลสมควรที่จะ เป็นการ
 กระตุ้นเตือนให้สามารถดำเนินการต่อไป ยมก็ไม่ทราบทางไปโครงการของรัฐบาล
 นี้ไปค่าเป็นการไปเที่ยวไร รวมคบคนไหน มีการรวมกันจริง ๆ แต่ในระหว่าง
 ทบวงราชการด้วยกันหรือในส่วนค่า ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าเป็นงานให้ตลอดรอด
 ผั่ง ผมขอตั้งข้อสังเกต แล้วก็ข้าพเจ้าจะ เรียบตามท่านรองนายกรัฐมนตรีในเรื่องนี้
 ด้วยครับ

นาย เสวตร เข้มแข็ง ศุภานต์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) :
 ท่านผู้ เป็นประธาน สำหรับท่านสมาชิกผู้ มีเกียรติที่ถามถึงจำนวนเงินสงเคราะห์
 ส่วนขยาย กระทบกับชลลักษ์ไม่ได้เตรียมมาครับ ยกเว้นเขียนไปโดยทางหนึ่งว่า
 เงินสงเคราะห์ส่วนขยายนี้ ได้มีจำนวนมากจริง แต่กระจายไปมาก เพราะว่าเรา
 จ่ายให้ถึงไรระ ๒,๕๐๐ บาท สำหรับผู้ที่ คนบางถิ่นจะ เลือดออก เมื่อปลอกยางสันตุ้
 แต่สำหรับโครงการกู้เงิน เพื่อพัฒนาอีกมากได้ไป ๓ จังหวัดนั้น เรา
 ทำไม่เหมือนอย่างนั้นครับ คือว่ารัฐบาล เป็นผู้ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ให้โดยคงชื่อ
 เครื่องจักรกลมาค่า เป็นการให้ทั่วถึง เพราะว่าถ้าหวังไปประชาชนตัว เองคงจะทำได้
 ด้วยความลำบากและสิ้นเปลือง เพราะฉะนั้นเงินที่จะลงทุนใน เรื่องนี้จึงสูงกว่า
 ๒,๕๐๐ บาท แต่ในระหว่างที่ปลอกยางสันตุ้กัน ก่อนที่จะมีการกรีกก็ใช้เวลา
 ๒ - ๓ ปี ระหว่างนี้รัฐบาลก็ใหญ่อยู่ในปีงบประมาณนี้ไปค่าหรับ ๑๐ ซ้อย

๒. ข้อค้นพบที่สำคัญสำหรับปลูกพืชล้มลุก เพื่อ เป็นอาชีพสำรองในระหว่างที่ยังไม่มีโอกาส
ไถ่กู้รูด่าง พืชที่จะลงมีเมล็ดเล็กแล้วโรตึงประมาณ ๒,๐๐๐ บาท รวมทั้ง
ค่าหัวของฝ่ายบริการด้วย เพราะฉะนั้นจะ เห็นได้ว่าในการดำเนินการนี้พยายาม
ที่จะให้ผู้ที่อยู่ในนิคมขั้นได้เลี้ยงตัวเองได้ และไม่เดือดร้อนเหมือนอย่างนิคมอื่น ๆ
จึงจัดที่ดินให้แล้วก็ไปทำกิน เขาเอง แต่นั่นต้องการให้โดยจริงจัง ๆ นั้น หลักประกัน
จึงว่ามันคงกว่าสำหรับการปลูกยางในขั้นนี้หรือว่าในนิคมขั้น ๆ

ในเรื่องหมอนใหม่นี้กระผม เรียบว่าจะทำในนิคมสร้างตนเอง ๑๐ แห่ง
ในภาคอีสาน ยกตัวอย่างนิคมปราสาทที่จังหวัดสุรินทร์นั้น ก็มีการปลูกหมอนเลี้ยง
ใหม่อยู่แล้ว เมื่อได้เงินกู้จากโครงการพัฒนาหมอนใหม่ ก็จะไปขายให้สมาชิก
ในนิคมขั้นได้ทำการปลูกหมอนใหม่ มีผู้เชี่ยวชาญแนะนำ มีเจ้าหน้าที่ของ
กรมส่งเสริมการเกษตรไปดำเนินการช่วยเหลือ ก็คิดว่าในเรื่องโรคหมอนก็
ในเรื่องอื่นก็ ผู้เชี่ยวชาญของรัฐมาหลักไปปรึกษาคณะรองให้การเลี้ยงใหม่
และปลูกหมอนเป็นไปโดยมีสมรรถภาพ

สำหรับ เรื่องการชลประทานนั้นก็อย่างที่สมาชิกผู้ เกี่ยวกี่ยว กระทบ
ก็ได้เคยทราบ เรียนในสถานีแล้วว่ามี ความบกพร่องอยู่ในทางปฏิบัติก็มี แต่ที่
เรียบร้อยก็มี อย่าง เรื่องประตูน้ำวันนี้ เป็นของธรรมชาติครับ มันไม่ใช่เฉพาะ
ทุกหนทุกแห่งจะต้องรื้อไปหมด ที่เขาค้างมีมาก แหม้ง เลี้ยวว่า สร้างมานานก็อาจจะ
รื้อต้องซ่อมแซมกันนี้เป็นของธรรมชาติ เพราะว่าสิ่งพังหลายก็ซ่อมแล้วไปตามกฎ
ของธรรมชาติ แล้วในทางปฏิบัติแล้วส่วนใหญ่ดำเนินการไปโดย เรียบร้อย ไม่ว่าจะ
เป็นคลองชลประทาน เขื่อนกันน้ำหรืออ่างเก็บน้ำ

ขอเรื่องเอก อนันต์ เนตรโรจน์ : ท่านประธานที่เคารพ สำหรับกฎหมาย
ของเงินเฟ้อ เห็นด้วย แต่มีข้อสังเกต เกี่ยวกับการทำสัญญาฉบับธนาคารโลก
บางประการที่การทำเรื่องใดเคยกและ เป็นข้อผูกมัดใ้การทำเรื่องทำอะไรในโคเลย
จนถึงนี้ อันนี้แต่คิดว่าทางศาลาว่าศาลาจะหาวิธีการที่ไม่ให้ทางธนาคารโลก
เอาเปรียบเรามากเกินไปตามประสมการที่มุ่งได้สมมา คือการทำเรื่องเร่ง

โลก เงินมาสร้างท่าเรือโดยขอยกมรดกนามาประการ จะขยายท่าเรือ จะทำอะไร ให้เพิ่มเติมขึ้นไม่ได้เลย นอกจากว่าธนาคารโลกจะอนุญาต อันนี้ เป็น เหตุหนึ่งที่ทำให้การท่าเรือ เราขยายไม่ทันกับการสินค้าที่เข้ามาสู่ท่าเรือ จนกระทั่งมันก็ยังทำไม่ได้ ทั้งนี้ก็เพราะ เหตุว่าในสัญญาอันนี้บังคับไว้ว่าท่าเรือที่จะขยาย เลี้ยวอะไรทาง ๆ นั้นจำ เป็นจะต้อง ใ้ครบอนุมัติจากธนาคารโลกก่อน การท่าเรือถึงขนาดที่ว่า จะใช้เงินกันให้หมดและก็ขอ เลิกสัญญา เพื่อทำอะไรก็ตามใจใจได้ทันกับสินค้า เขาทำ - ธนาคารโลกก็ไม่ยอมให้ เลิกสัญญา ทั้ง ๆ ที่การท่าเรือมีเงินพร้อมที่จะชำระหนี้คืนหมด ทั้งนี้ เป็น เรื่องหนึ่งที่ไม่ได้ทราบมาดีและ ก็พบแล้วว่า เป็นข้อผูกมัดที่ทำให้เรา เสียเปรียบมากมาย เหลือ เกิน เป็นการ แสดงว่าธนาคารโลกนั้นคือ เป็นธนาคารที่ กอบโกยผลประโยชน์ เขาสูธนาคารโลก เช่นเดียวกันทุกวิถีทางที่จะทำได้ อย่าง การส่ง เงินมาให้ทางการท่าเรือก็ส่ง เงินสกุลต่าง ๆ ในการท่าเรือมาแลกเอาเอง หมายความว่า แลกทางธนาคาร ซึ่งอันนี้ก็ทำให้ท่าเรือต้อง เสีย เบี้ยขายรายทางในการแลกเปลี่ยนกัน แทนที่จะส่ง เงินมาสกุล เดียวอย่างนี้ เป็นกัน ซึ่งอันนี้เป็น เรื่องที่ทำให้การท่าเรือทำอะไรไม่ทันและ เสียหายไปมาก จนกระทั่งมันก็ต้อง เป็นอย่างนี้ เพราะว่าฉะนั้นอันนี้ก็ เป็นผลจากการทำสัญญากับธนาคารโลกที่ทำให้ เกิดข้อบกพร่องต่าง ๆ เหล่านี้ ในข้อบังคับของธนาคารโลกนั้น เรากระตักตัวอะไรไม่ได้เลย ถ้าหากว่าเราจะทำอะไรไม่ เขาจะตัดการช่วยเหลือไม่ไร เฉพาะท่าเรือที่ช่วยทางด้านอื่นอีกด้วย การท่าเรือนี้ เคยมีผู้ เสนออีกจะขยายท่าเรือลง ไปทางใต้ มีผู้ เสนอชานชา เลอร์แมงคมา คอก เบี้ย ๒ เปอร เช่นถั่งครั้งถูกกว่า ธนาคารโลก เป็น เงินจากประเทศอังกฤษ แล้วไม่มี คนคิดขึ้น () อะไรเลย แต่ว่าในสัญญาที่ทำกับธนาคารโลกนั้น ธนาคารโลกมีสิทธิจะไม่ให้เรา ยกเว้นไม่ได้ อันนี้ผมขอ เสนอทางรัฐบาลพจนโลไปกระตักถึงการทำสัญญากับ ธนาคารโลกนั้นด้วย เพราะเท่าที่ปรากฏมาแล้วว่าการท่าเรือปัจจุบันนี้ ก็ยังเป็น เช่นนี้อยู่ ขอขอบคุณครับ

พลตำรวจโท คอศักดิ์ ยมนาค : ท่านประธานที่เคารพ กระผมได้ศึกษาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มา และ

ก็ได้มาได้อินโดหนึ่ง เพื่อสมาชิกตั้งข้อสงสัย และความเป็นห่วงหลายอย่าง
หลายประการกันด้วยระยะเวลาอันสมควรที่พอจะพิจารณาได้ และกระผมก็เชื่อว่า
สถาบันคงจะรับหลักการ จึงได้กราบทูลเรียนว่า สมควรที่จะเปิดอภิปรายไปแล้ว
กระผมขอเสนอเปิดอภิปราย ถ้าหากท่านผู้ใดเห็นด้วยโปรดทูลถามขณินรับรองครับ
(มีสมาชิกรับขึ้นรับรอง)

นาย เสนาะ เอกหงษ์ : ผมขอประธานคัดค้านครับ เมื่ออภิปรายแล้ว
เปิดอภิปรายไม่ได้ครับ

ประธานวุฒิสภา : ก็เป็นอันว่าผมชอบมากแล้วก็น่า เราจะเปิดอภิปราย
กันได้หรือยัง ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเปิดอภิปราย โปรดยกมือขึ้น
(มีสมาชิยกมือ ๒๕ คน)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าควร เปิดอภิปรายต่อไปโปรดยกมือขึ้น
(ไม่มีสมาชิยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมนี้มีมติ ให้เปิดอภิปราย
ผมจะถามมติที่ประชุม คือว่าจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ หรือว่าจะ
ไม่รับหลักการตามที่สภาผู้แทนเสนอขึ้นมา ท่านผู้ใด เห็นควรรับหลักการ โปรด
ยกมือขึ้น

(มีสมาชิยกมือ ๑๕ คน)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรรับหลักการโปรดยกมือขึ้น
(ไม่มีสมาชิยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมนี้มีมติรับหลักการแห่ง
ร่างพระราชบัญญัติที่กล่าวถึงที่พิจารณายูบนี้ เชิญท่านรัฐมนตรีครับ

นาย เสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) :

ท่านผู้เป็นประธาน โดยที่ด้วยความจำเป็นจะต้องตราพระราชบัญญัติขึ้นโดยฉับพลัน
ทันแก่สถานการณ์ เพราะว่าจะต้องมีการลงทุนในสัญญาที่ใดตกลงกันไว้นานแล้ว
ตั้งแต่ เดือน เมษายนนี้ซึ่งทั่วโลกธนาคารโลก ถ้าหากว่าเราไปธนาคารโลกอาจจะ
ต้อง เข้มหรืออาจจะไม่พิจารณาที่จะให้ เริ่มสัญญากันได้ เพราะฉะนั้นทางกระผม

จึงใคร่ขอให้มีการพิจารณาในวาระที่ ๒ โดยกรรมาธิการ เค็มสภาตามข้อบังคับ

นายเสนาะ เอกพจน์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เสนาะ เอกพจน์ กระผมปรารถนาแต่แรกเหมือนกันว่า จะเรียนเป็นข้อสังเกตว่ารัฐบาลน่าจะรู้ตัวมานานแล้วว่าจำนวนของเงินอีก ๒,๐๐๐ ล้านบาท แลวกเป็นรัฐบาลไถ่ ๑๐๐ วัน แล้ว แคว่ว่าท่านนำมาในระยะกระชั้นชิด แม้แต่สภาล่างก็รวบเดียว ๓ วาระ ถ้ารัฐธรรมนูมาตรา ๑๕๖ พระราชบัญญัติการเงินนี้สำคัญมาก รัฐบาลเท่านั้น จะเสนอ แต่ถา ส.ส. สภาผู้แทนราษฎรจะเสนอ ต้องให้นายกรัฐมนตรีรับรอง แลวกข้อบังคับข้อ ๔๙ ของเราก็คือว่า โดยปกติในการพิจารณาของให้ใช้กรรมาธิการที่สภาแต่งตั้งไว้ เว้นแต่ในกรณีที่จำเป็นเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ เป็นธรรมดาครับ รัฐบาลท่านฉลาด ท่านก็นำมาเสนอ อ้างว่ามันจนจะหมดเวลา แลวกเวลาที่ถึงนาน แบบเดียวกับรัฐบาลที่แล้วนั่นเอง นำร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับเบี้ยบำนาญข้าราชการท้องถิ่น กระผมนี้เหมือนกันเพราะหยาบ คงถูกขึ้นมาก็ค้าน เพราะกระผมถือว่าสถานที่ไถ่ร่างข้อบังคับไว้เพื่อปฏิบัติ มิใช่เพื่อบิ๊งเหมือนหรือหลีกเลี่ยง เพราะฉะนั้นก็เห็นใจรัฐบาลอย่างที่สุด จึงได้ก็มีรับหลักการ แต่ไม่ทราบว่าเพราะเหตุไฉนจะเบียดข้อบังคับจึงไม่ตรงกัน สภาล่างจึงข้ามมาไถ่ ๓ วาระรวดเดียว และกระผมก็อ่านหนังสือพิมพ์เหมือนกันว่าเกิดจะมีการเสนอในลักษณะง่วงเหมือนกัน แต่ในที่สุดก็ข้ามไป เพราะฉะนั้นก็แล้วแต่ที่ประชุมนี้ กระผมกราบเรียนด้วยความเคารพเพียงว่า เรามีสอบังคับไว้ข้อ ๔๙ แลวกกระผมก็เคยคัดค้านไว้ครั้งหนึ่งเมื่อรัฐบาลที่แล้ว รัฐบาลนี้ก็ให้เกียรติ แต่ครั้งนั้นก็กระผมก็สนใจครับ เวลานั้นก็จะหมด ก็แล้วแต่ที่ประชุม ประธานกราบเรียนเป็นข้อสังเกตเท่านั้นไม่เชิงค้านแต่ก็ไม่สนับสนุน ขอบพระคุณมากครับ

นายเสวตร เบียมพดด้สานต์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) : ท่านผู้เป็นประธาน กระผมไต่กราบเรียนสภานี้แล้วว่า กฎหมายที่แก้ไขพยายามที่สุดที่จะไม่กระทบบัญญัติให้ผิดแปลกไปจากของเดิม ขอแก้เพียงว่า ๘,๐๐๐ ล้านบาท เป็น ๑๑,๐๐๐ ล้านบาท ถอยคำอะไรก็เป็นกฎหมายที่ไขอยู่ในปัจจุบัน แต่ตอนหลังก็มาแก้เพิ่มเติมวรรคสุดท้ายนิดหน่อย เรื่องเกี่ยวกับค่าเสมอภาค

LIRT

ถ้อยคำมันมิใช่อยู่แล้วครับ มันไม่ยากในการพิจารณา และรัฐบาลนี้ก็ไม่ค่อยมีเวลา
 จะทำเฉพาะร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ฉบับเดียวครับ หลาย ๑๐ ฉบับก็เสนอ
 มาเรื่อย ๆ ก็ผ่านสภามาตามระเบียบก่อนหลัง หรือตามที่ทางสภาจะบรรจุ ก็
 บรรจุมาตอนนี้ก็ของเร่งรีบ มีฉะนั้นแล้วในการเจรจาต่าง ๆ เราจะส่งเสียว่า
 ทำไม่ล่าช้า ตกลงกันไม่นานแล้วยังเช่นสัญญากันไม่ได้ อันนี้ก็ต้องขอเห็นใจ
 ค่ายครับ ไม่ต้องพิจารณาความละเอียดถี่ถ้วนอะไร เพราะว่าเราทำกันมา
 เรียบร้อยแล้ว เพียงแต่แก้ถ้อยคำ ๒ - ๓ คำเท่านั้นเอง เพียงตัวเลข ๙,๐๐๐
 ล้านบาท เป็น ๑๑,๐๐๐ ล้านบาท และก็มีการคัดค้านสมาชิกผู้หนึ่งว่าหายไป
 กราบเรียนแล้วครับ เรื่องค่าเสมอภาค ซึ่งเพื่อให้ถูกต้องให้การคำนวณเงินกู้เป็น
 เงินบาทได้ถูกต้องที่สุดเท่านั้นเองครับ

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าผมจะขอมติจากที่ประชุมนี้ว่า จะพิจารณา
 รวดเดียว ๓ วาระ โดยกรรมาธิการเต็มสภาตามที่รัฐบาลเสนอ หรือว่าจะไม่
 เห็นชอบตามข้อเสนอั้น ท่านผู้ใดเห็นว่าควรพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภาใน
 วาระนี้เลย โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๘๔ คน)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี ก็เป็นอันว่าเราจะพิจารณาต่อไปในวาระที่ ๒
 โดยกรรมาธิการเต็มสภา ขอเชิญท่านเลขาธิการฯ อาน

พันเอก สงวน คำวงษา (เลขาธิการรัฐสภา) :

เพื่อให้ช่วยตามโครงการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจของต่างประเทศหรือใน การลงทุน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งนี้ ภายในกำหนด เวลาไม่เกินวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นมูลค่ารวมกันไม่เกินหนึ่ง หมื่นหนึ่งพันล้านบาท จะเป็นเงินตราต่างประเทศ สกุลหนึ่งหรือหลายสกุลก็ได้

การคำนวณเงินตราต่างประเทศสกุลใดเป็นเงินบาท ให้ใช้วิธีเทียบค่า เสมอภาคของเงินตราสกุลนั้น ในกรณีที่เงินตราสกุลนั้นไม่มีค่าเสมอภาค ก็ให้ใช้ เทียบค่าตามที่ประกาศไว้ ณ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ ในวันที่ทำสัญญา"

.....

.....

(ไม่มีสมาชิกทักท้วง)

ประธานวุฒิสภา : ก็เป็นอันว่าเราจบการพิจารณาในวาระที่ ๒ แล้ว ต่อไปจะ เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๓ คือว่าจะเห็นชอบด้วยกับร่างพระราช บัญญัติฉบับนี้หรือไม่เห็นชอบด้วย ในวาระนี้จะไม่มีการอภิปราย ผมจะถามมติ จากที่ประชุมเห็นว่า ท่านผู้ใดเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๘๑ คน)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นชอบด้วย โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติเห็นชอบด้วยกับสภา ผู้แทนราษฎร

ต่อไประเบียบวาระที่ ๔ ร่างพระราชบัญญัติวิธีการพิจารณาของคณะตุลา การรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมาธิการการปกครองพิจารณา เสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๒

LIRT

ความมาก
ที่ ๐๔๑๗

วุฒิสภา

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติวิธีการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของ

คณะกรรมการการปกครอง ๑ ชุด

ตามที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติวิธีการ
พิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. และส่งให้คณะกรรมการ
การปกครองพิจารณากรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

- ๑. นายเทียน อธิกุล เป็นประธานคณะกรรมการ
- ๒. พลตำรวจโท ทศศักดิ์ ยมนาค
- ๓. นายแดง สุรพันธ์
- ๔. นายพจน์ ปุณปาคม
- ๕. นายพวง สุวรรณรัฐ
- ๖. พลตำรวจเอก พิชัย กุลละวณิชย์
- ๗. นายมนูญ บริสุทธิ์
- ๘. พระมนู เวชยวิมลนาท
- ๘. นายสาหนท สายสว่าง
- ๑๐. นายสุวัฒน์ เพชรทองคำ
- ๑๑. นายเหม สุโสมาน
- ๑๒. หลวงอรardtไพศาลศรีฤๅ
- ๑๓. หลวงอรardtวิภาคไพศาลย์
- ๑๔. นายอุทธรณ พลกุล
- ๑๕. นายเสนาะ เอกพจน์ เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดฯ เสนอที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เทียน อธิกุล

(นายเทียน อธิกุล)

ประธานคณะกรรมการการปกครอง

รายงานของคณะกรรมการการปกครอง

ตามที่ประชุมวุฒิสภา (ครั้งที่ ๘/๒๕๑๕) (สามัญ สมัยแรก) วันพุธที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๑๕) ไคลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติวิธีการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. และส่งให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๙ วัน นั้น บัดนี้ ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็นคือ นายอรณนิต คุ้มธำนาจ ผู้พิพากษาประจำกระทรวง วิชาการกำหนดหน้าของวิชาการ สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม

๒. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ไม่มีผู้แปรญัตติ

๓. ผลของการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑ บททั่วไป

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๒ การพิจารณาการสิ้นสุดแห่งสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและความเป็นรัฐมนตรี

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๓

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๓ การพิจารณาหลักการร่างพระราชบัญญัติที่เสนอและร่างพระราชบัญญัติที่ต่องยังยั้งไว้

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๕

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๔ การพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับอำนาจ
หน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรมกับศาลอื่นหรือ
ระหว่างศาลอื่นด้วยกัน

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๗

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๕ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ที่สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หรือนายกรัฐมนตรี เห็นว่ามีข้อความขัดหรือ
แย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๙

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๖ การพิจารณาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
ที่ศาลเห็นว่ามีข้อความขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๒

ไม่มีการแก้ไข

๕. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้นำการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกัน
รายงานนี้ท้ายแล้ว

เสนาะ เอกพจน์

(นายเสนาะ เอกพจน์)

เลขาธิการคณะกรรมการมาชิกการปกครอง

LIRT

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ ประธานศาลฎีกา รัฐธรรมนูญ เป็นประธานของที่ประชุมคณะ
ตุลาการรัฐธรรมนูญ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๖ ให้เลขาธิการรัฐสภาเป็นเลขาธิการคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ
มีหน้าที่ดำเนินการอื่นเป็นธุรการของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

เมื่อเลขาธิการรัฐสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รอง
เลขาธิการรัฐสภาทำหน้าที่แทน

มาตรา ๗ การประชุมของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ต้องมีตุลาการ
รัฐธรรมนูญมาประชุมไม่น้อยกว่าหกคนจึงจะเป็นองค์ประชุม แต่การประชุม
เพื่อลงมติวินิจฉัยขอปรึกษา ที่เสนอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามบท
บัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ต้องมีตุลาการรัฐธรรมนูญมาประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดคน
จึงจะเป็นองค์ประชุม

การลงมติวินิจฉัยขอปรึกษาใด ๆ ก็ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ
เว้นแต่การลงมติวินิจฉัยขอปรึกษาที่เสนอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตาม
บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ต้องมีเสียงข้างมากไม่น้อยกว่าห้าเสียง และในการ
ลงมติวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาหรือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หรือความเป็นรัฐมนตรี ของบุคคลใดสิ้นสุดลง ต้องมีเสียงเห็นชอบด้วย ไม่น้อย
กว่าหกเสียง

ตุลาการรัฐธรรมนูญคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนน
เสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียง
ชี้ขาด

มาตรา ๘ เมื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญได้รับคำร้องหรือความเพิ่มใน
วินิจฉัยปัญหาใด ๆ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ
นัดประชุมครั้งแรกภายในสิบวันนับแต่วันได้รับคำร้องหรือความเห็นนั้น

LIART

มาตรา ๘. เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ
ตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจเข้าตรวจรายงานการประชุมหรือเอกสารใด ๆ ของ
รัฐสภาใด

มาตรา ๑๐ ในการปฏิบัติกิจการตามพระราชบัญญัตินี้ให้ตุลาการรัฐธรรมนูญ
เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๑ คำวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญให้ทำเป็นหนังสือและ
ให้แสดงเหตุผลประกอบคำวินิจฉัยนั้นด้วย

หมวด ๒

การพิจารณาการสิ้นสุดแห่งสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภา
และสมาชิกสภาแทนราษฎร และความเป็นรัฐมนตรี

มาตรา ๑๒ คำร้องของสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาแทนราษฎร ซึ่ง
ร้องตามมาตรา ๑๐๕ แห่งรัฐธรรมนูญ หรือตามมาตรา ๑๐๘ แห่งรัฐธรรมนูญ
ซึ่งอยู่ในบังคับคำตามมาตรา ๑๔๔ วรรคสอง แห่งรัฐธรรมนูญนั้น ก่อนที่คณะ
ตุลาการรัฐธรรมนูญมีการพิจารณาครั้งแรกผู้ร้องจะขอแก้ไขเพิ่มเติมหรือแสดงเหตุ
ผลประกอบเพิ่มเติมคำร้องที่ไต่สวนไว้ได้โดยยื่นต่อประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้อง
นั้น

มาตรา ๑๓ ในการพิจารณาคำร้องตามมาตรา ๑๒ ถ้าคณะตุลาการ
รัฐธรรมนูญเห็นว่าคำร้องนั้นมีข้อความที่อ่านไม่เข้าใจหรือมีถ้อยคำไม่สุภาพ คณะ
ตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือไปยังผู้ร้องโดยผ่านประธานแห่งสภาที่
นั้นเป็นสมาชิกให้หาคำร้องใหม่หรือแก้ไขเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้
และในการนี้จะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้

ถ้าผู้ร้องไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่งหรือ
คณะตุลาการรัฐธรรมนูญเห็นว่าสภาพแห่งคำร้องไม่ชัดเจนหรือไม่ชัดเจนที่อาศัย
เป็นหลักแห่งคำร้องหรือขอเท็จจริงที่ปรากฏตรมคำร้องนั้น แม้จะฟังว่าเป็นความ
จริงก็ไม่เป็นเหตุให้สมาชิกภาพหรือความเป็นรัฐมนตรีของผู้ร้องสิ้นสุดลงตามบท

บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจห้าคำวินิจฉัยให้ยกคำร้องนั้นเสียได้ โดยไม่ต้องดำเนินการพิจารณาต่อไป

ถ้าคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำร้องนั้นชอบที่จะได้รับการพิจารณาต่อไป ก็ให้ส่งสำเนาคำร้องนั้นไปยังผู้ถูกร้อง และกำหนดให้ยื่นคำชี้แจงภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับสำเนาคำร้อง กำหนดระยะเวลาดังกล่าว เมื่อผู้ถูกร้องยื่นคำขอขยายเวลา คณะตุลาการรัฐธรรมนูญอาจอนุญาตให้ขยายไต่ถามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๘ การส่งสำเนาคำร้องและหนังสือกำหนดเวลาให้ยื่นคำชี้แจงและเงื่อนไขใด ๆ ตามมาตรา ๑๓ ให้ส่งแก่ผู้ถูกร้อง ณ ที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ติดต่อแห่งใดแห่งหนึ่งตามที่อยู่ถูกร้อง โศกแจงไว้ตอสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาหรือสำนักงานกฤษฎีกา แล้วแต่กรณีหากไม่พบตัวผู้ถูกร้องและมีบุคคลอื่นที่มีอายุเกินยี่สิบปี ซึ่งอยู่หรือทำงานอยู่ ณ ที่นั้นยอมรับแทนก็ถือว่าผู้ถูกร้องได้รับไว้แล้ว

ในกรณีที่ไม่มีผู้รับแทนหรือผู้ถูกร้องไม่ยอมรับสำเนาคำร้องและหนังสือกำหนดเวลาให้ยื่นคำชี้แจง คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งให้ปิดประกาศ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา เพื่อให้ผู้ถูกร้องมารับสำเนาคำร้องและหนังสือกำหนดเวลาให้ยื่นคำชี้แจงที่สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาภายในสิบห้าวันนับแต่วันปิดประกาศ และให้ส่งสำเนาประกาศทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังผู้ถูกร้อง ณ สถานที่ตามวรรคหนึ่งในวันปิดประกาศนั้นด้วย

มาตรา ๑๙ เมื่อผู้ถูกร้องได้รับสำเนาคำร้องแล้วและไต่ยื่นคำชี้แจง หรือผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นคำชี้แจงภายในเวลาที่กำหนด หรือไม่มารับสำเนาคำร้องและหนังสือกำหนดเวลา ยื่นคำชี้แจงตามประกาศตามมาตรา ๑๘ ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญกำหนดวันพิจารณาครั้งแรก

วันพิจารณาทุกครั้ง ให้ปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา สำหรับประกาศกำหนดวันพิจารณาครั้งแรกให้ส่งสำเนาไปยังผู้ถูกร้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันพิจารณา

การพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยเปิดเผย เว้นแต่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญจะสั่งเป็นอย่างอื่นหรือผู้ถูกร้องขอให้กระทำเป็นการลับ

มาตรา ๑๖ ผู้ถูกร้อง ไม่ว่าจะไต่ถามคำชี้แจงไว้หรือไม่ มีสิทธิเข้าฟัง การพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ถามพยานและอ้างตนเองหรือพยาน หลักฐานอื่นเป็นพยาน

มาตรา ๑๗ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจออกคำสั่ง เรียกผู้ร้องหรือ บุคคลอื่นในกรณีที่ผู้ถูกร้องมาให้ออคำเป็นพยาน หรือเรียกบุคคลใดให้ส่งเอกสาร หรือสิ่งใด ๆ ซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา

มาตรา ๑๘ คำสั่ง ประกาศหรือหนังสืออื่นใดของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ให้ประธานตุลาการรัฐธรรมนูญ ตุลาการรัฐธรรมนูญปฏิบัติหน้าที่แทนประธาน ตุลาการรัฐธรรมนูญหรือตุลาการรัฐธรรมนูญผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงลายมือชื่อ

มาตรา ๑๙ การส่งคำสั่ง ประกาศหรือหนังสืออื่นใดของคณะตุลาการ รัฐธรรมนูญนอกจากที่มีบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘ แก่บุคคลใดก็ตาม ให้นำมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งการสืบพยานหลักฐาน ใด ๆ ที่เห็นว่าไม่เกี่ยวกับประเด็นหรือไม่มีความจำเป็นหรือจะทำให้การพิจารณา ชักช้าโดยไม่จำเป็น

มาตรา ๒๑ ในการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ให้คณะตุลาการ รัฐธรรมนูญมีอำนาจรักษาความสงบเรียบร้อย และกระทำการใด ๆ เพื่อให้การ พิจารณาดำเนินไปโดยรวดเร็ว รวมทั้งวางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๒ เมื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และแจ้งให้ประธาน แห่งสภาที่ไต่ถามคำร้องทราบแล้ว ให้ประธานแห่งสภานั้นแจ้งคำวินิจฉัยไปยังผู้ร้อง และผู้ถูกร้อง

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่มีปรากฏต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญว่าสมาชิกภาพของ สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้อง

สิ้นสุดลงก่อนที่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญจะไต่วินิจฉัยว่า สมาชิกภาพหรือความเป็น
รัฐมนตรีของผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่ ในคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งจำหน่าย
เรื่องที่พิจารณาผู้นั้นได้ แล้วแจ้งให้ประธานแห่งสภาทั้งสองทราบ

หมวด ๓

การพิจารณาหลักการร่างพระราชบัญญัติที่เสนอและ
ร่างพระราชบัญญัติที่คงยั้งไว้

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัติที่สภา
ผู้แทนราษฎร เห็นว่ามีหลักการอย่างเดียวกัน หรือคล้ายกันกับหลักการของร่าง
พระราชบัญญัติที่คงยั้งไว้ ไปให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามมาตรา ๑๕๑
แห่งรัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งหลักการของร่างพระราชบัญญัติ
ทั้งสอง ไปยังคณะตุลาการรัฐธรรมนูญพร้อมด้วยเหตุผลในการ เสนอร่างพระราช
บัญญัติทั้งสองนั้นด้วย

ในระหว่างที่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญยังมีไต่วินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่
ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งมาตามวรรคหนึ่งมีหลักการอย่างเดียวกันหรือคล้ายกัน
กับหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่คงยั้งไว้หรือไม่ ถ้าคณะรัฐมนตรีหรือ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้ถอนร่างพระราชบัญญัติ
นั้นไป ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญสั่งจำหน่ายเรื่องที่พิจารณาผู้นั้นได้ แล้วแจ้ง
ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรทราบ

มาตรา ๒๕ เมื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญทำตัววินิจฉัยแล้ว ให้ส่งคำ
วินิจฉัยนั้น ไปยังประธานสภาผู้แทนราษฎร

หมวด ๔

การพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรมกับศาลอื่น
หรือระหว่างศาลด้วยกัน

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ศาลใดศาลหนึ่งเห็นสมควรให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรมกับศาลอื่นหรือระหว่างศาลอื่นด้วยกันตามมาตรา ๒๑๓ แห่งรัฐธรรมนูญ ให้ศาลนั้นส่งความเห็นไปยังปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อส่งต่อไปยังคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

ก่อนที่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย ศาลจะขอแก้ไขเพิ่มเติมความเห็นหรือเหตุผลประกอบก็ได้ ไม่ว่าจะมีความขอจากคณะตุลาการรัฐธรรมนูญหรือไม่

มาตรา ๒๗ เมื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญทำคำวินิจฉัยแล้ว ให้ส่งคำวินิจฉัยนั้นไปยังปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดของศาลที่ส่งความเห็นมาให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัย เพื่อส่งต่อไปยังศาลนั้น

หมวด ๕

การพิจารณาพระราชบัญญัติที่สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หรือนายกรัฐมนตรี เห็นว่าขัดความซักหรือแย้งรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งสองสภารวมกันหรือสมาชิกของแต่ละสภานายกรัฐมนตรี เสนอความเห็นเพื่อให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของวุฒิสภาแล้วมีข้อความขัดหรือแย้งรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๒๔ แห่งรัฐธรรมนูญให้ส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวนั้นไปพร้อมกับความเห็นและให้นำมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

LIRT

มาตรา ๒๕ เมื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญทำคำวินิจฉัยแล้ว ให้ส่งคำ
วินิจฉัยนั้น ไปยังประธานแห่งสภาที่ส่งความเห็นให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยหรือ
นายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

หมวด ๖

การพิจารณาบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลเห็นว่า
มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีข้อความขัดหรือ
แย้งต่อรัฐธรรมนูญ และรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวตามมาตรา ๒๒๕
แห่งรัฐธรรมนูญให้ศาลส่งความเห็น เช่นว่านั้นพร้อมด้วยเอกสารประกอบ ถ้ามี
ไปยังปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อส่งต่อไปยังคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ และให้นำ
มาตรา ๒๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๑ ถ้าคณะตุลาการรัฐธรรมนูญประสงค์จะไต่สวนความที่เกี่ยวข้อง
ของทั้งหมดหรือบางส่วนมาประกอบการพิจารณาวินิจฉัย ก็ให้มีคำสั่งเรียกไปยัง
ปลัดกระทรวงเจ้าสังกัด

มาตรา ๓๒ เมื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญทำคำวินิจฉัยแล้ว ให้ส่งคำ
วินิจฉัยนั้น ไปยังปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดที่ส่งความเห็นมาให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ
พิจารณาวินิจฉัย เพื่อส่งต่อไปยังศาลนั้น

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่
(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ประธานวุฒิสภา : ท่านกรรมาธิการมีอะไรที่จะแถลงเพิ่มเติมหรือไม่ครับ

นายเสนาะ เอกพจน์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
เสนาะ เอกพจน์ เลขานุการคณะกรรมการการปกครอง ขอแถลงว่าไม่มี
อะไรจะแถลงเพราะปรากฏในรายงานนั้นแล้วครับ

LIRT

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านเลขาธิการ ฯ อ่าน

พันเอก สงวน คำวงษา (เลขาธิการวุฒิสภา) : ร่างพระราชบัญญัติวิธีการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ชื่อร่างพระราชบัญญัติไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๑ บททั่วไป ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕ มาตรา ๖ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๗ มีการแก้ไข

ประธานวุฒิสภา : เชิญกรับคุณเกษม

นายเกษม ศิริสัมพันธ์ : ทานประธานที่เคารพ เฉพาะในมาตรา ๗ กระผมขอประธานอนุญาตที่จะทราบความคิดเห็นของท่านกรรมาธิการ เพราะได้มีการแก้ไขร่างจากที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรมาแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวรรคสอง ซึ่งในร่างเดิมบอกว่าจะต้องมีเสียงเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ ในร่างนี้ได้แก้ไขในชั้นกรรมาธิการว่าไม่น้อยกว่า ๒ เสียง กระผมขอประธานอนุญาตท่านประธานที่จะชี้แจงว่าในกรณีที่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญดำเนินการวินิจฉัยขอปรึกษาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนั้น ในวรรคแรกได้บอกแล้วว่าต้องมีองค์ประชุมไม่น้อยกว่า ๗ คน ตุลาการรัฐธรรมนูญ มีอยู่ ๕ ท่าน ในร่างเดิมบอกว่าจะต้องเป็นเอกฉันท์คือทั้ง ๗ คนขึ้นต้องเห็นพ้องต้องกัน ของเราในคณะกรรมการของวุฒิสภาด้วยความเคารพ ได้แกมาเป็นว่าไม่น้อยกว่า ๒ เสียง กระผมอยากจะขอประธานทราบเรียนท่านประธานว่าในกรณีนั้น อันที่จริงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะการที่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนั้น จะมีผลกระทบกระเทือนต่อภาพปกครองประเทศเป็นอย่างยิ่ง ยกตัวอย่าง เช่นตุลาการรัฐธรรมนูญจะพิจารณาการใช้อำนาจวินิจฉัยซึ่งรัฐธรรมนูญได้มอบหมายให้แก่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๐๕ เกี่ยวกับสมาชิกสภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กระผมขอประธานทราบเรียนท่านประธานด้วยว่า การวินิจฉัยเช่นนั้นไม่ใช่แค่เพียงเป็นเรื่องพิจารณา ถ้าดูตามมาตรา ๑๐๕ เป็นแค่เพียงคุณสมบัติของ ส.ส. หรือวุฒิสภาเท่านั้น แต่บางทีถ้าในกรณีที่จำเป็น หรือในกรณีที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในวันข้างหน้า

จะกระเทือนถึงการปกครองของประเทศ กระทบขอประธานอนุชาติที่จะ
 ยกตัวอย่างตามรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบังคับไว้โดยชัดแจ้งว่า นายกรัฐมนตรี
 จะต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถ้าแม้ว่ามีบุคคลตามมาตรา ๑๐๕
 จะเป็นสมาชิกของสภา เช่นสภาผู้แทนราษฎรร้องเรียนว่า ส.ส. ซึ่งดำรง
 ตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีนั้นขาดคุณสมบัติ กระทบขอกราบเรียนว่าตุลาการ
 รัฐธรรมนูญมี ๕ คน คน ๕ คนตัดสินอนาคตของประเทศด้วยคะแนนเสียง ๒ เสียง
 ๒ ต่อ ๕ ก็ ๒ ใน ๓ ถ้าจะทุกคนจริง ๆ แล้วก็น่าจะพอ แต่ถาสนาอย่างนั้น
 เกิดขึ้นในบ้านเมืองเมื่อใด ความรู้สึกจะเป็นอย่างไร กระทบคิดว่าที่สภาผู้แทน
 ราษฎรท่านบอกให้เป็นเอกฉันท์นั้น ท่านมีเหตุผลมีเหตุผลที่ว่าคนอย่างน้อย
 ที่สุด ๕ คน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ทรงไว้ซึ่งความบริสุทธิ์ยุติธรรม ได้รับความ
 ไว้วางใจจากทั้งอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร อำนาจตุลาการ ให้เป็นตุลาการ
 รัฐธรรมนูญแล้ว ถาคณอย่างน้อยที่สุดเป็นเอกฉันท์ ถ้าเมื่อท่านมาประชุมกัน
 ๗ ท่าน เป็นเอกฉันท์แล้ว มันสะอาดทุกอย่าง ถึงแม้จะตัดสินอะไรก็สะอาด
 เพราะคนเหล่านั้นท่านเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งความบริสุทธิ์ยุติธรรม เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
 เฉพาะอย่างยิ่งในวิชาทางกฎหมายในนิติศาสตร์ เมื่อท่านบอกเช่นนั้นเราก็เชื่อมั่น
 ถ้าแตกแยกกันแม้แต่เสียงเดียวในกรณีเช่นนั้นแล้ว ตุลาการรัฐธรรมนูญเองก็จะ
 อึดอัดใจ กระทบจึงมองเห็นว่าการที่ร่างแก้ไขที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรมาโดยมีบท
 บัญญัติให้ว่าเป็นเอกฉันท์นั้น แสดงว่าสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาด้วยความ
 รอบคอบ เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความเป็นความตาย ในบางกรณีถ้าเป็นไปได้
 ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นหรือมีฉะนั้นก็อาจจะเป็นเรื่องที่พาดพิง แม้แต่เพียงจะไปบอกให้
 ขาคคุณสมบัตินั้นของ ส.ส. คนหนึ่ง หรืออธิบดีสภาคนหนึ่ง ซึ่งมีอาจจะก่อให้เกิด
 ความรู้สึกว่าฉาวฉานกันขึ้นไฉนนั้น กระทบว่าให้ท่านที่อยู่ในฐานะเป็นตุลาการ
 รัฐธรรมนูญท่านพิจารณาถึงความจำเป็นเอกฉันท์ หลักฐาน พยาน การที่ท่าน
 ตรวจสอบแล้วมันเห็นชัดแจ้งมันก็ต้องเป็นเอกฉันท์กันอยู่ก็ แต่ถาคน ๆ หนึ่งถูกขึ้น
 คำมาถัน ๗ คน คนหนึ่งค้านขึ้นเป็นเสียงข้างน้อย แต่มันจะสร้างความรู้สึกใน

ทางการ เมืองอย่างไร กระทบอยากจะฝากข้อนี้ไว้แก่ท่านประธานและท่าน
 กรรมการทุกท่านว่า การที่ท่านจะแก้ของสภาผู้แทนราษฎรนั้น จริงอยู่อาจจะ
 คิดดูอีกว่าเป็นการแก้ซึ่งว่ากันตามเสียงข้างมาก เสียงข้างมากในลักษณะพิเศษ
 ซึ่งอาจจะเป็น ๒ ใน ๓ ก็ได้ หรือ ๒ ใน ๕ ก็ได้ แต่เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วท่าน
 คิดว่าทำไมสภาผู้แทนราษฎรท่านจึงให้เป็นเอกฉันท์ เพราะท่านอยากให้ตุลาการ
 รัฐธรรมนูญท่านเห็นพ้องต้องกันจริงๆ โหม้นเป็นเรื่องซึ่งเห็นกันได้ชัดว่ามันเป็น
 เรื่องที่ประจักษ์แน่นอน ไม่มีใครเถียงได้ ซึ่งมันจะเป็นผลดีแก่การปกครองตาม
 ระบอบรัฐธรรมนูญนี้ กระทบขอประธานอนุภาคที่จะชี้แจงความเห็นของกระทบ
 และกระทบหวังว่าท่านกรรมการสภาอาจจะชี้แจงให้กระทบหมดความข้องใจก็เป็นได้
 กระทบขอขอบพระคุณครับ

นายसानนท์ สายสว่าง (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ
 ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ตามที่คณะกรรมาธิการแก้ไขในวรรคสอง มาตรา ๗ นี้ ก็
 เนื่องจากเราได้ฟังเสียงอภิปรายในวันรับหลักการที่คำหนักที่เขียนคำว่า มีเสียง
 เป็นเอกฉันท์ แม้จะประชุม ๗ ท่านครบของคณะประชุมแล้ว ถือว่าการประชุมใน
 เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญที่จะวินิจฉัยสมาชิกภาพของวุฒิสภาหรือสภาผู้แทน หรือว่า
 ความเป็นรัฐมนตรีนี้เป็นเรื่องสำคัญ หันถ้าเราจะเขียนกฎหมายอะไรที่กระทบ
 กระเทือนตัวเราเองให้มันยาก คือเอกฉันท์นั้นแสดงว่ายากออกยาก ก็กลายเป็น
 เขียนกฎหมายเข้าข้างตัวเองของสภานี้ของรัฐบาลนี้ หันเสียงข้างมากนั้นถูกต้อง
 แต่เป็นเอกฉันท์นั้นก็จะมีทาง ถึงแม้จะมีกฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ ถ้า
 คำนึงเสียคนหนึ่งแล้ว ก็ไม่เป็นเอกฉันท์ ขอลูกคำหนักที่เขียนจากประชาชนที่เรา
 จะเขียนกฎหมายเข้าข้างตัวของตัวเองมันก็จะเลิกขึ้น

ประการที่ ๒ ตุลาการรัฐธรรมนูญนั้นมาจาก ๓ สถาบัน สถาบันตุลาการ
 ๓ ท่าน สถาบันฝ่ายบริหาร ๓ ท่าน สถาบันฝ่ายนิติบัญญัติ ๓ ท่าน หันจะวินิจฉัย
 คุณภาพของสมาชิกสภาผู้แทนของ ๗ ท่านเป็นเอกฉันท์มาประชุมแล้วก็จะออกได้
 ใน ๗ ท่านก็ต้องมีสถาบันที่ ๓ แทรกเข้าไปคือฝ่ายนิติบัญญัติฝ่ายนั้นมาหมด นิติบัญญัติ
 คนเดียว คือบอกไม่เห็นทว่ายกไป หันจะวินิจฉัยรัฐมนตรีออกสักคนหนึ่งซึ่งจะ

คองออก มีสถาบันตุลาการรัฐธรรมนูญนี้ฝ่ายที่มาจากฝ่ายบริหาร ๑ ท่าน ค้านเสีย
คนหนึ่งก็ไม่ได้ ออก ที่นี้เพื่อกันความรู้สึกในการออกคือว่า ๒ เสียง ๒ ใน ๓ ของ
ตุลาการรัฐธรรมนูญ ๕ คนนี้ ๒ เสียง ๒ เสียงนี้ เป็นเสียง เป็นฝ่ายรัฐที่ไม่ได้
เกี่ยวข้องกับสถาบันนั้น สมมุติว่าไม่เกี่ยวกับสมาชิกภาพของผู้แทนงเกี่ยวกับ
รัฐมนตรีท่านหนึ่งท่านใด ก็ฝ่ายตุลาการกับฝ่ายนิติบัญญัติ ๒ ท่านเห็นว่าต้องออกก็ไม่
มีครหา เรียกว่าฝ่ายนิติบัญญัติไม่ใคร่มีลาเอียงหรือไปคนอะไรทำอะไรต่าง ๆ ทั้ง
นั้น ทั้งนี้และทั้งนั้น เรามีได้หมายความว่าตุลาการรัฐธรรมนูญนี้จะเป็นคนไม่ดี
จะมีอคติ แต่เราเขียนเพื่อแสดงออกให้เห็นว่ามีทางที่จะเอาออกได้ แต่เรา
เขียน เป็นเอกฉันท์ที่มันเกือบจะไม่มีทาง เสียงเดียวค้านเป็นสถาบันไหนก็ตาม
เอาออกไม่ได้ ที่นี้ในการวินิจฉัยในวรรคก่อนว่า ๕ เสียง อันนี้ยากหน่อยเราก็ให้
เป็น ๒ เสียง ๒ ใน ๓ ก็จึงไต่แกเสียงข้างมากมา เช่นปรากฏในการที่กรรมการ
แก้มา ให้สอดคล้องกับสถาบันตุลาการรัฐธรรมนูญที่มาจากทั้ง ๓ สถาบัน แล้วให้มี
เหตุผลรับกันว่ามีทางที่เราว่าไม่มีทางที่จะเอาออกไม่ได้นอกจากเอกฉันท์ ก็ยังมี
ทางออกได้ ถ้าเป็นเอกฉันท์ยากครับเกือบจะไม่มีทางเอาออกกัน จึงกรวมเรียน
ขึ้นแจ้งให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ เหตุที่เท่าที่เราแก้ไขครับ

นายเกษม ศิริสัมพันธ์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอประทานอนุญาต
อีกสักครั้งหนึ่งที่จะแสดงความคิดเห็น ก่อนอื่นกระผมรู้สึกว่าการที่กระผมพูดมานั้นขอ
ประทานชี้แจง กระผมไม่ได้คิดว่าจะเป็นการพิจารณาที่เราจะออกกฎหมายเพื่อ
ตัวเราเอง เป็นอันขาด เพราะคนที่นั่งอยู่ในวุฒิสภานี้ด้วยซ้ำไปก็มีวาระที่จะต้อง
ออกไป เราไม่ได้ทำเพื่อตัวเราแน่ แม้แต่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ย่อมต้องมีวาระ
ของการเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นก็เห็นจะไม่ใช่เป็นการกระทำเพื่อตัวเองเพราะ
ถ้าสมาชิกคิดว่าจะทำอะไรที่จะเป็นที่ครหาแก่ตัวเองแล้วไม่กล้ากระทำ มันก็ไม่แน่
มันก็เห็นจะไม่ได้อำนาจที่ที่เราได้รับมอบหมายมา กระผมเห็นว่าที่เราคิดอย่างนั้น
ก็อาจจะจริงอย่างที่ท่านกรรมการท่านพูดว่าอยากจะให้มันเป็นไปไม่ได้ แต่กระผม
มองไปอีกทางหนึ่งว่า กรณีที่จะมีการพิจารณาถึงสมาชิกภาพของยกเป็นตัวอย่าง
ของ ส.ส. กัก หรือของวุฒิสภาที่ หรือคณะรัฐมนตรีอะไรก็ตามที่คิดนั้น ก็

เป็นเรื่องซึ่งถ้าจะหาคันจริง ๆ มัน เกิด เหตุอย่างนั้นจริง ๆ แล้วมันต้อง เป็น เรื่องที่
ประจักษ์แจ้ง มันต้องประจักษ์แจ้งออกมาอย่าง เห็นชัดแจ้ง มันไม่มีข้อ เคลือบคลุมจะ
มาพูดกันว่ามัน เรื่อง เคลือบคลุมก็มันสองแง่สองมุมนั่นแหละลำบากหั่งสิน ถ้ามัน เป็น
ประจักษ์แจ้ง เอกฉันท์มัน เกิดขึ้นเองว่าบุคคลผู้นั้นไม่เหมาะสมหรือยากแก่สมมติตามที่
รัฐธรรมนูญระบุไว้ มันไม่มีข้อ เพราะฉะนั้นไต่ถาม เอกฉันท์ เสียแล้ว กระผมยังมี
ความ เชื่อว่าตุลาการรัฐธรรมนูญกำหนดเห็นอยู่ทุกท่านทั้ง ๙ ท่าน กระผมไม่คิดว่า
ตุลาการรัฐธรรมนูญ เมื่อท่าน เขาไปแล้วท่านจะไปตีความท่านมาจากฝ่ายนิติบัญญัติ
ท่านมาจากฝ่ายบริหาร ท่านมาจากตุลาการ แต่ท่านทำในฐานะ เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ
แล้ว ท่านจะ เห็นชัดขึ้นมาเอง ท่านก็จะคงตัดสินโดยไม่ว่ากันว่าท่านมาจากไหน
กระผมมอง ไปในแง่ดี เกินไปก็ เป็นได้ กระผมพร้อม ซึ่งกระผมไม่ได้คิดใจอะไรมาก
แต่กระผมขอจะหักทวงไว้ เพราะว่าการตีอย่างนั้น เป็นกรณีที่สำคัญ และมีอาจ
จะกระเทือนถึง เสถียรภาพทางการ เมืองขึ้นได้ เพราะฉะนั้นควรที่จะให้ เป็น เรื่อง
ประจักษ์แจ้งโดยที่ผู้ฝ่ายในตุลาการรัฐธรรมนูญไม่มีทางโต้เถียงเลย กระผมมอง
เห็นเท่านั้น กระผมคิดใจ เทียง เท่านั้นแหละครับ

นายสาบั้น สายสว่าง (กรรมาธิการ) ท่านประธานที่เคารพ
กระผม เห็นด้วยกับท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องที่ว่า ถ้ามันมี เรื่องขอเท็จจริงประจักษ์แจ้ง
เมื่อมี เรื่องขอเท็จจริงประจักษ์แจ้ง เกี่ยวกับคุณสมบัติ มีปัญหาที่ไม่ตรงไปเกรงว่าจะ
๒ เสียงหรือจะ เอกฉันท์ มันค้นไปไม่ได้มันก็ต้อง เอกฉันท์หรือ ๒ เสียง มันประจักษ์
แจ้ง เมื่อประจักษ์แจ้งแล้ว มันไม่มีปัญหาอะไรแล้ว ที่มีเราเขียนก็คือว่า ๑. เราจะ
เขียน เข้ากัเองก็ตาม ขณะ เราดำรงตำแหน่งอยู่ เราก็ต้องให้ความ เป็นธรรม
ให้ประชาชน เขามองว่า เขา เขียนอย่างไรก็ดี เหตุผล ไม่ใช่จะไปเขียนให้มัน
ยากจนกระทั่ง เหตุผลมันลำบาก แล้วกระผมก็ เชื่อมตามท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องที่ว่า
ตุลาการรัฐธรรมนูญของเรา เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และทวงไว้ถึงความยุติธรรมแก่ทั้ง
หลายแห่งในโลกมันไม่แน่มันนั้นแหละครับ มันอนิจจัง มันคอบหัย ๆ สักแต่ว่าคน
มันก็อาจจะ เป็นไปไต่บางขณะ บางอศกาศ บางอารมณ์ สมมุติว่า เราจะ เอาออก
ฉันทกว่า ไม่เห็นด้วย ฉันทันเสียคนเดียว เอาข้าง เราถูกคนเดียว มันก็ เป็นไปได้

อย่างทีกระผมว่า เพราะสถานีแม่น้ำสาครามันละ ๓ คน ไม่เอาเสียเท่าเดียว ทั้ง ๆ ที่ประจักษ์แจ้งอย่างนี้ เขาข้าง เขาค้นเสียอย่างเดียว แก่ว่าถ้าประจักษ์แจ้งแล้ว ๒ เสียงนี้ไม่ได้เกี่ยวกับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเลย ๒ ฝ่ายเขาเห็นด้วย ผมก็พูดหาไป ฝ่ายบริหารคือ รัฐมนตรีท่านทำไม่ถูกไม่คงที่จะต้องถูกวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญฝ่ายนิติบัญญัติ กับฝ่ายตุลาการ เขามอบว่า ไม่ได้ละต้องออก ผมก็พูดหา ฝ่ายบริหารจะมากำหนดอย่างไรก็ไม่มีสิทธิ์ เพราะมัน ๒ เสียงเท่านั้น ถ้าเราให้ ๑ เสียง เป็นเอกฉันท์ กระทั่งเข้ามาคนเดียวไปไม่ได้แล้ว ทั้ง ๆ ที่ประจักษ์แจ้งจะไรอย่างนี้ครับ เพราะฉะนั้นกระผมก็อยากจะกราบเรียนถามท่านไม่คิดใจแล้ว ก็ขอกราบเรียนแจ้งอย่างนี้ เจตนาผมของกรรมวิธีการใดแก่มาครับ

นายวินัย ทองลงยา ท่านประธานที่เคารพ กระผมก็เพิ่งจะได้อ่านพิจารณาถึงการแก้ไขอันนี้ ก็รู้สึกว่าจะเห็นสอดคล้องกับเพื่อนสมาชิกที่ใดเสนอข้อสังเกตหรือคัดค้านในเรื่องนี้ที่ว่า ไม่ควรที่จะแก้ไขเรื่อง เอกฉันท์ เป็นไม่น้อยกว่า ๒ เสียง เพราะเหตุถึงแม้ว่าตุลาการรัฐธรรมนูญ ท่านจะมาจาก ๓ ฝ่ายก็ตาม แต่เราก็ต้องยอมรับข้อเท็จจริงอันหนึ่งว่า เราให้เกียรติและให้ศักดิ์ศรีแก่ตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งสภาได้เลือกตั้งมาแล้ว ถึงแม้ว่าฝ่ายบริหารจะเข้ข้างตัว เป็นเพื่อนกับสมาชิกหนึ่ง ซึ่งถูกพิจารณาว่าขาดสมาชิกภาพ กระผมก็มั่นใจว่าคงจะไม่มีตุลาการรัฐธรรมนูญใดที่จะกล้า เอาข้าง เขาดู ในเมื่อข้อเท็จจริงมันประจักษ์ว่าขาดจากสมาชิกภาพ กระผมไม่เชื่อว่าตุลาการรัฐธรรมนูญท่านนั้นไม่ว่าจะมาจากฝ่ายใด จะเอาข้าง เขา กระทั่งไปกีดกันเพื่อไม่ให้พ้นจากสมาชิกภาพ กระผมไม่เคย เชื่อ เช่นนั้น ครบใบใด ที่บุคคลได้รับการแต่งตั้งมานั่งอยู่ในพื้นนี้ ก็เกียรติ ก็ให้มันรู้ไปว่า เขาไม่รักษาเกียรติของเขา เราจะไม่จ้จว่าไว้และไม่ว่าจะตั้ง เขาต่อไป นั่นเป็นบทแห่งอัน ทางอันอยู่แล้ว

อีกประการหนึ่งทางแก้ไขในเรื่องนี้ซึ่งถ้าเราไม่แก้ เอกฉันท์นี้ครับ เราคงไว้ กระผมจำคำของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ที่ได้พูดในวันเริ่มแรกว่า เสียงเอกฉันท์ ถ้าหากว่ามาประชุม ๘ คน แล้วสมมุติว่าท่านถูกไม่ออก

เสียง เสียง ๒ คนและกรับ มันก็เหลือ ๑ คน เมื่อเหลือ ๑ คน ถ้าเสียงทั้ง ๑ คน
 บอกว่าขาด มันก็ขาด ก็ถือว่า เอกฉันท์ อันนี้กระแหมก เห็นด้วย และก็ไต่ เรียบตาม
 ทานประชาชนวุฒิสภาซึ่งมีความ เชื่อว่าอยู่ในทางกฎหมายแล้ว ทานบอกว่าคุณต้อง
 การออกเสียง สมมุติความประชุมกันครบ ๕ คน แล้วท่านมีความสัมพันธ์แนบ เนื่อง
 อยู่กับสมาชิกหรือรัฐมนตรีคนหนึ่งคนใดโดยการที่จะวินิจฉัยให้ เขาขาดจากสมาชิกภาพ
 กระแหมก ว่า ตุลาการรัฐธรรมนูญ เหมือนกับตุลาการศาลยุติธรรม ถ้าเพื่อนของเรา
 มา เป็น กระแหมกไม่พิจารณาถึงส่วนงาน และถ้าหากจะคงออกเสียงปรึกษาตัดสินเขา
 กระแหมกก็ออกก่อนตัวออก และกระแหมก เชื่อว่าตุลาการรัฐธรรมนูญท่านก็คงจะทำ เช่น
 นั้น ต้องออกเสียง เสียง หรือถอนตัวไปเสีย ๒ ท่าน สมมุติว่า ๒ ท่าน เป็น
 เพื่อนสนิท ถอนตัวไป ๑ คนก็ครบแล้ว เพราะฉะนั้น เสียง เอกฉันท์ ๑ เสียงนั้นมันก็
 ไต่ได้ หรือถ้าหากสมมุติว่ามาประชุม ๕ คน และท่านมีส่วนนิติสัมพันธ์อยู่กับ
 สมาชิกหรือรัฐมนตรีที่ถูกวินิจฉัยให้ขาดจากสมาชิกภาพ ถ้าท่านตุลาการรัฐธรรมนูญ
 ๓ ท่าน ท่านงดออกเสียง ๒ ท่าน เห็นว่าขาด ผลของมันก็คือขาดไม่ต้อง เอกฉันท์
 ทั้งหมด เพราะฉะนั้น เรื่องที่ตุลาการรัฐธรรมนูญท่านจะคงออกเสียงนี้ เป็น เรื่องที่
 เราควรจะพิจารณาว่า อย่างน้อยที่สุดที่ท่าน เป็น เพื่อนสนิทกับใครกันจริง ๆ ท่าน
 ไม่อยากจะทำวินิจฉัยให้ขาดจากสมาชิกภาพ กระแหมก เชื่อว่าท่านไม่ออกเสียง ไม่ออก
 เสียงแน่ เพราะว่าถ้าขึ้นออกเสียงไปโดยเอาข้าง เขาๆ อย่างที่เพื่อนกรรมาธิการ
 พูด เมื่อกี้และกั ก็ศักดิ์ของท่านผู้นั้นไม่มี เป็นการฆ่าตัว เองให้ประจักษ์แก่ประชาชน
 เพราะฉะนั้นกระแหมกคิดว่าเราคง เสียง เอกฉันท์ไว้จะมีผลดีและกรับ แสดงถึง
 ความสำคัญของรัฐมนตรีและของสมาชิกภาพผู้นั้น เราไม่ต้องห่วงหรือกลัวอะไรในเรื่อง
 ที่เขาจะเอาข้าง เขาๆ กระแหมกไม่เชื่อว่าตุลาการรัฐธรรมนูญท่านใดใน ๕ ท่านนี้จะ
 ไต่ประชดปฏิบัติ เช่นนั้น อันเป็นการทำลายศักดิ์ศรีของคนเองต่อไปในภายภาคหน้า
 ไม่รู้พูดไม่รู้ เกิด กระแหมกไม่เชื่อว่าท่านผู้ใดจะกล้าทำ

นายसानนท์ สายสว่าง (กรรมาธิการ) ท่านประชาชนที่เคารพพร้อม
 การ เชื่อใน เกียรติในศักดิ์ศรีก็ต้องถูก และจะยืนยันตุลาการรัฐธรรมนูญ ๕ ท่าน

ปัจจุบันนี้ที่หาถูกใจ เพราะจะต้อง เปลี่ยนไปตามวาระ แยกกฎหมายนี้ไว้เรื่อยไป และความเต็มของกระแสม เชนยังไมตรงกันตามสมาชิกผู้เฝ้าเกียรติว่า เราเขียนไว้ในกรณีที่บัญญัติไว้ในตอนมีตุลาการรัฐธรรมนูญมาตรา ๘ ทาน ถึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าเพียง ๘ ทานแล้วมีความเห็น เป็นเอกฉันท์ ก็ในจำนวน ๘ ทาน ถ้ามา ๘ ทานแล้วไม่ไหว ๘ ทาน เป็น เอกฉันท์นะกรับ ๘ ทานมาต้อง เอกฉันท์ทั้ง ๘ ทาน ในนั้นไม่น้อยกว่า ๘ ทานถึงจะ เป็นองค์ประชุม เมื่อไม่น้อยกว่า ๘ ทาน ถ้า ๘ ทานก็เกิน แต่ที่นี้ เมื่อที่ประชุมจะวินิจฉัยการสิ้นสุดสภาพของท่านสมาชิกทั้ง วุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และท่านรัฐมนตรีนี้ ถ้ามา ๘ ทานต้อง เอกฉันท์ทั้ง ๘ ทานไม่ใช่วงคอกเสียงกรับ ในที่ประชุมมา ๘ ทานต้อง เอกฉันท์ทั้ง ๘ ทาน ไม่มีเขียนไว้ตรงไหนเลย ว่ามา ๘ ทาน ถ้า ๘ ทานถือว่าเป็น เอกฉันท์ ตามคัมพ กฎหมายหรือตามลายอักษรอักษรมิได้เป็น เช่นนั้น ๘ ทานนะ เสียงแตกกว่า ไม่น้อยกว่า ๘ ทาน เป็นองค์ประชุม แต่เมื่อวินิจฉัยแล้วคง เป็นเอกฉันท์ มา ๘ ทานต้อง ๘ ทาน มา ๘ ทานต้อง ๘ ทาน มา ๘ ทานต้อง ๘ ทานทั้งหมดก็มีประการหนึ่งครับ

อีกประการหนึ่ง ก็คือว่าเรา เขียนกฎหมายที่เรา เรียกว่า ๒ ใน ๓ นี้ เรามีเหตุผล คือให้ยากขึ้น ๒ ใน ๓ แล้วก็ให้หลัก เกณฑ์อย่าง ที่กระแสมกราบ เรียบกับ ท่านสมาชิกผู้เฝ้าเกียรติว่า ตุลาการรัฐธรรมนูญทั้ง ๓ สถาบัน ๒ สถาบัน เห็นด้วย และอีกสถาบันหนึ่งไม่ เห็นด้วยมันแตกกันเดียว ก็มีสิทธิ เป็นไปตาม ๒ ใน ๓ นี้ คือ ๖ ทาน เรายึดหลักอันนี้ครับ และยึดหลักว่าให้มัน เป็นไปไม่ได้ ที่จะบอกว่าใคร เขา ข้าง เข้าถูกหรือไม่ เขาก็มัน เป็น เรื่องข้างหน้า ท่านเชื่อ เกี่ยวกับตุลาการรัฐธรรมนูญ ในปัจจุบัน กระแสมก็ เชื่อ เกียรติ แต่ว่าข้างหน้านั้นอนิจจังอะไรทั้งหลายแหละ เหตุผล ทางการ เมื่อจะอะไรทั้งหลายแหละ เพราะฉะนั้นที่เรา เขียนอย่างนี้ เราเขียนให้มัน กลาง ๆ มีช่องทางมอง เห็นว่าตุลาการรัฐธรรมนูญ ๖ ทานนั้นมาจาก ๒ สถาบัน วิจัยแล้วเสียงมันเกิน ๒ ใน ๓ นี้ ก็ควร เป็นหลักประชาธิปไตย หลัก ประชาธิปไตยบอกว่า เสียงข้างมากใช้ได้แต่เรื่องนี้ เป็น เรื่องสำคัญ เราให้ยากให้ มากขึ้นไปอีกหน่อย ถ้าหากว่าเป็น เอกฉันท์ให้มันไม่ เขา ระบอบที่ทุกอย่าง เราต้องมี

ฝ่ายค้าน ประชาธิปไตยที่ถูกต้อนนั้นต้องมีฝ่ายค้าน ความเห็นไม่ตรงกัน ต้องมีค้าน มีสนับสนุน และแย้งข้างมาก เขาอาจรักใคร่เหมือนอย่างนั้นเป็นประชาธิปไตย ถ้าเรา เป็นเอกฉันท์ แล้วคัดเลยไม่มีค้านเลย มันก็ไม่ใช่ประชาธิปไตย เพราะฉะนั้น เหตุผลที่ร่างมาขัดกับประชาธิปไตย ขัดหลักสถาบันตุลาการรัฐธรรมนูญ ๓ สถาบัน ขัดหลักว่า ๒ ใน ๓ มียากแล้ว ขัดหลักว่าใหม่ที่มีของทางวงจนี้ถ้าจะ เป็นไปได้ ถ้าถึงไปเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์เอกฉันท์แล้ว มันเป็นทาง เป็นไปไม่ได้ แล้วไม่ เหมาะกับหลักการประชาธิปไตยว่าจะไม่มีค้านเลยแม้แต่เสียงเดียว ทั้งนี้และทั้งนั้นก็ ขอประธานกรรมาชเรียนอย่างที่กรรมาชเรียนมาแล้ว

นายเล็ก จุฑานนท์ ข้าราชการ นายเล็ก จุฑานนท์ ข้าราชการ เป็นประชาชน ข้าราชการเพียงลงมาอภิปรายก็เพราะ เหตุว่า เมื่อได้ฟังความคิดเห็น แล้ว ก็อยากจะฟังความคิดเห็นของทนายธรรมาธิกรการปกครองว่า เหตุใดท่านจึง ได้แยกจาก เอกฉันท์ เป็นออกเสียง แต่เมื่อได้ฟังคำชี้แจงของทนายธรรมาธิกรการ ซึ่งก็มี อุทธาน เกี่ยวที่ท่านเขียนบอกว่ามีความรู้สึกไม่ เห็นด้วยในเหตุผลที่ท่านได้ชี้แจงนั้น

ในประการที่ ๑ ท่านบอกว่า เพื่อที่จะรักษาความเป็นตัวเองไว้ ก็คือกลัวประชาชน เขาจะวางกรรมาธิกรการมีความ เียงไปในเรื่องส่วนตัว เหตุผล ข้อนี้จึงไม่ได้เลย เพราะ เหตุว่า ข้าราชการไม่ถือว่าการมาธิกรการโดย เฉพาะอย่างนี้ ทนายธรรมาธิกรการผู้ชี้แจงนี้ จะมีความอคติในส่วนตัว เป็นเช่นนั้น ข้าราชการมีใจว่า ทุก ๆ ท่านที่ได้อ่านในหน้าที่ทำงานที่ตนได้รับมอบหมาย จะต้อง เป็นผู้รับผิดชอบ ตัวเอง ก็คือรับผิดชอบหลักการ เป็นประการสำคัญ ข้าราชการไม่คิดว่าท่านจะเอา ความรู้สึกในส่วนตัวมา เป็นข้อที่ เกรงว่าคนอื่นจะตำหนิ เหตุการณ์ทั้งหลายในโลกนี้ มันมีอยู่ ๒ ฝ่ายเท่านั้น ซึ่งมัน เป็นของธรรมดาโลก ศาลตัดสินในใจทนายระ จำเลย ก็ว่าไม่ถูก ศาลตัดสินให้จำเลยชนะใจทนายก็ว่าไม่ถูก การที่ใครจะตำหนิว่าใคร เป็น อย่างไรนั้น มัน เป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ ทนายธรรมาธิกรการท่านไม่ควรจะเอา ความรู้สึกของตัวเองมาใส่ใจ แล้วก็ทำให้ เป็นเกรงใจ โน้ม เียงในการที่จะแก้ เหตุการณ์ เช่น นั้น ข้าราชการไม่เข้าใจทนายธรรมาธิกรการคนอื่น ๆ อีกหลายท่านจะมีความ เห็น เป็น อย่างที่ทนายธรรมาธิกรการได้โต้แย้ง เมื่อก่อนหรือไม่

LIART

ในประกาศที่ ๒ ท่านบอกว่าการตัดสินใจของคณะกรรมการตุลาการ
รัฐธรรมนูญมีผล เป็นของไม่แน่นอน นี่เป็นอย่างไร วันที่เป็นอย่างนี้ วันที่อาจจะเป็นอย่างนั้น แล้วว่าที่
เราจะพูดกันนี้ เราพูดกันในคณะที่ เป็นในคณะนี้ เราพูดกันในหลักการที่มาตรานี้ได้
มีรัฐคดีในคณะนี้ เราไม่ได้อยู่ถึงความรู้สึกของบุคคลในวันข้างหน้าว่าใครจะ เป็น
อย่างไร คณะกรรมการตุลาการรัฐธรรมนูญมีทุกคนในที่ประชุมนี้ก็ยอมได้ทราบแล้ว
ว่า ได้เลือกมาจาก ๑ ฝ่าย และการเลือกนั้นไม่ใช่เป็นการเลือกเฉย ๆ เป็นการ
เลือกเป็นอย่างมากถวน คือฝ่ายที่ ๑ คณะกรรมการตุลาการ เป็นผู้เลือกมา ๓ ท่าน
ฝ่ายที่ ๒ รัฐสภาเป็นผู้เลือกอีก ๓ ท่าน และฝ่ายที่ ๓ รัฐสภา เป็นผู้เลือกอีก
๓ ท่าน รวม ๙ ท่าน ขอให้ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายใคร่จะคิดว่า ผู้ที่เลือก
กรรมการตุลาการมากี่ เป็นสถาบันที่จัดว่า เป็นแยกเปี่ยมในบรรดาสถาบันทั้งหลายใน
ชาติ ตั้งแต่คณะกรรมการตุลาการที่เรียก ก.ต. ตั้งแต่รัฐสภาและรัฐสภา
เป็นสถาบันที่เราจะต้องเคารพนับถือว่าเป็นสถาบันที่ควรเคารพให้ความเชื่อถือ ใน
บุคคลที่ใดเลือกสรรขึ้นที่เดียวหรือ เพราะฉะนั้นการที่มาตรา ๘ ได้มีรัฐไว้เช่นนี้
เป็นวิธีการอย่างหนึ่งซึ่งถือว่ามีความสำคัญมาก มติในการวินิจฉัยข้อหนึ่งข้อใดในว่า
เป็นการวินิจฉัยโดยมติของรัฐคดีของกฎมณายกที่ รัฐธรรมนูญของรัฐจะ เข้มบดว่า
ว่าเป็นผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายยอมทราบแล้วว่ามีอยู่ ๓ ชั้น คือชั้นที่ ๑ มีมติเสียงข้าง
มากชั้นที่ ๒ มีมติไม่เอกฉันท์ ๒ ใน ๓ และชั้นที่ ๓ มีมติเป็นเอกฉันท์ นั้นมันขึ้นอยู่กับ
ความสำคัญของสิ่งที่จะให้ เกิดมตินั้นว่ามีความสำคัญเพียงใด ในมาตรา ๘ ของร่าง
พระราชบัญญัติฉบับนี้ก่อนหน้าที่ยกกว่า ในการลงมติวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิก
วุฒิสภา หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือความเป็นรัฐมนตรี ของบุคคลใดสิ้นสุดลง
ต้องมีเสียง เห็นชอบ ตามร่าง เคมีว่าต้อง เป็น เอกฉันท์นั้น ก็เพราะเหตุว่าทั้ง ๓
ฝ่ายที่ระดมมีเสียงตามรัฐธรรมนูญตามที่ว่าจะมีสมาชิกภาพตามรัฐธรรมนูญหรือไม่
นี่ เป็น เรื่องสำคัญที่ประชาชนจะมีความ เห็นของ ความกับท่านสมาชิกท่านแรกคือคุณ เกษม
ศิริสัมพันธ์ โลกก้าว เพราะฉะนั้นการที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่ได้ผ่านสภาผู้
แทนราษฎรมา ให้อำนาจในลำดับที่ ๑ ก็คือ ต้องมีเสียง เป็นเอกฉันท์ จึง เป็นสิ่งที่เหมาะสม
อย่างยิ่ง และขอเฝ้าฯ เฝ้าด้วยเหมือนกันว่า ขอกรรมการวินิจฉัยได้มีมติ

ที่ไม่ไวใจตัวเอง เกรงว่าคนอื่นเขาจะคิดนิยมเขา เพราะเหตุว่า เขาข้างตัว เขงนั้น
 คั่งที่ทานได้แสดงไว้ เป็นอันขาด ข้าพเจ้าจึงมีความเห็นว่า การที่กรรมการไป
 ถก มาตรา ๘ ตอนท้ายที่ว่าต้องมีเสียง เป็นเอกฉันท์ และแก้เป็นว่าไม่น้อยกว่า ๒
 เสียงนั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ขอขอมุขมนตรี

พระมยุ เวชวิมลนาท : ท่านประธานที่เคารพ ผมสนับสนุนความ
 เห็นของกรรมการคนแรกครับ ได้ข้อ เติม เติมอย่างนี้ครับ เหมือนการวินิจฉัย
 อรรถคดีเหมือนกัน เรื่องการจะชี้ขาดว่าสมาชิกคนหนึ่งคนใดมีความผิดหรือไม่ก็ต้อง
 พิจารณาหลักฐาน การพิจารณาที่ความเห็นยังต่างกัน สมมุติว่าส่วนทั้งหมดเขาเห็น
 ว่ามีความผิด แต่เราเอง เห็นไม่มีความผิดจะป็นใจให้ เราลงความเห็นว่ามี ความ
 ผิด เป็น เอกฉันท์นะ ไม่ควรทำครับ

นายเสวตร เบียมหงส์ส่านต์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) :
 ท่านผู้ เป็นประธาน ในฐานะที่กระผมก็เป็นกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรในการ
 พิจารณาพระราชบัญญัติฉบับนี้ และก็ได้แก้ไข เพิ่มเติมร่าง เพื่อให้เป็นดังที่ปรากฏ
 ในร่าง กระผมจะไม่แสดงความคิดเห็นว่าจะ เห็นด้วยหรือไม่ เห็นด้วยหรือไม่ เห็น
 ค่าย แต่กระผมอยากให้ออกค้อย่างนี้ครับในเรื่องความเป็น เอกฉันท์ เอกฉันท์
 กระผมเข้าใจว่าไม่มีการคำนวณ สมมุติว่าในสภานี้มีสมาชิก ๑๐๐ ท่านมาประชุมหมด
 ทั้ง ๑๐๐ ท่าน ก็มีการพิจารณาปัญหาใดปัญหาหนึ่ง สมาชิกจำนวน ๕๐ ท่านลงมติ
 เห็นชอบด้วย อีก ๑๐ ท่านไม่ออกเสียง กระผมเข้าใจว่าเราถือว่าคะแนนเสียงนั้น
 เป็น เอกฉันท์ เพราะไม่มีการออกเสียงคัดค้าน หรือสมมุติว่าในการออกเสียงนั้นท่าน
 ที่ไม่เห็นด้วย ๑๐ คน ท่านออกไปเสียจากที่ประชุม เสียงมีนัก ๕๐ เสียงก็ เอกฉันท์
 ท่านอยู่ในที่ประชุม ท่านไม่ออกเสียงมีนัก ๕๐ เสียง ไม่มีการค้านก็ เป็น เอกฉันท์
 เพราะฉะนั้นเวลาที่กระผมแถลงร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กระผมจึงบอกว่า เอกฉันท์
 นั้นหมายถึงไม่มีการค้าน มาประชุม ๘ ท่าน ถ้า ๕ ท่าน เห็นด้วย อีก ๒ ท่าน ไม่
 ออกเสียง กระผมถือว่าเป็น เอกฉันท์ และกระผมคิดว่าท่านประธานวุฒิสภานี้ก็มี
 ความ เห็นตรงกับกระผมสมมุติว่าในการวินิจฉัยปัญหาจะทำให้ใครออกจากตำแหน่ง
 หรือไม่นั้น สมมุติว่ามีก รมการตุลาการรัฐธรรมนูญมาประชุม ๘ ท่าน ๕ ท่าน ออก

เชิญว่าห้องออก แต่อีก ๒ ท่านไม่ออกเสียง ถ้าถือว่า ๕ ท่านไม่ออกฉันท รัฐมนตรี
 ก็ไม่ตองออก สมาชิกสภาก็ไม่ตองออกจากตำแหน่ง แต่คำถ้อยเป็นเอกฉันท์ของออก
 มันแตกต่างกับตรงที่กรับในการที่สภา เห็นว่าการตัดสินใจจัดตั้งว่าใครควรจะออกจาก
 ความ เป็นรัฐมนตรีหรือไม่เห็นควร เป็นเอกฉันท ก็เพราะว่าอย่างไรก็ตามสมาชิกผู้
 เกียรติพามาแรกได้ก็ปรายไปว่าอาจจะ เป็นปัญหาสำคัญของบ้านเมือง กระทบไม่ใช่
 ชุด เพราะว่าเป็นรัฐมนตรีนั้นละครับแต่หมายความว่าใครก็ตามสมมุติเป็นนายกรัฐมนตรี
 ถ้าหากว่ามี เรื่องที่จะต้องวินิจฉัยอาจจะไม่ใช่ เรื่องชัดเจน เพราะว่ากรณีที่ตอง
 ออกจากรัฐมนตรี หรือสมาชิกสภานั้นไม่ใช่ วางมีเรื่อง เคียงหรือ ๒ เรื่อง แล้วไม่
 ไขว่ถามเรื่องง่าย เป็นปัญหาถึง เจ้าตัวเองก็อาจจะคิดว่าไม่ออก แต่มีปัญหาคือตอง
 พิจารณา อย่างสมมุติว่าดำรงตำแหน่งหน้าที่ในตมวราชการ ในหน่วยงานของรัฐก็
 เป็นปัญหา แต่มึง เอื้อสมมุติว่ารัฐมาตั้งสมาชิกสภาคนไหนไปตั้ง เกิดการย
 ในภาคีอะไรอย่างนี้ก็มีปัญหาเกิดขึ้น ออกหรือไม่ออก ทำหน้าที่ในราชการหรือไม่
 เป็นปัญหาแล้ว หรือว่าในมาตรา ๑๐๓ ข้อ ๒ บอกว่าเป็นคู่สัญญากับรัฐไม่ว่าโดยทาง
 ตรงหรือทางอ้อม ทางตรงไม่มีปัญหาคับ ทางอ้อมนี้ เป็นปัญหา อย่างที่ว่าอ้อม หรือ
 ไม่อ้อม ตองพิจารณา ที่นี้ปัญหาที่เมื่อพิจารณาแล้วความลึกตองแตกต่างกัน ในเมื่อ
 ปัญหาเป็น เป็นปัญหาที่ชัดเจนและยังมีอีกหลาย เรื่องละครับ ใน เรื่องที่ว่าช เด
 คุณสมบัติกระผมคิดว่าความเห็นก็อาจจะไม่ตรงกันได้ในปัญหา เรื่อง เดียวกัน แต่ว่า
 เพื่อที่จะไม่ให้การออกจากสมาชิกสภา หรือรัฐมนตรีนั้นง่ายเกินไป ก็จึง เชิญว่าควร
 จะมีเสียง เห็นชอบ เป็นเอกฉันท กระผมได้กราบ เรียนสภานี้แล้วในวันที่ เสนอร่าง
 กฎหมายฉบับนี้ว่า ในการพิจารณาคดีในอเมริกา ซึ่งใช้ระบบลูกขุนนั้น ลูกขุนมีจำนวน
 ๑๑ ท่านหรือ ๑๒ ท่านก็ความตองมีความเห็นชอบ เป็นเอกฉันทว่าผิดหรือไม่ผิดที่จะ
 ลงโทษได้ ตองมีความเห็นชอบว่าไม่ผิดนั้นแต่คนหนึ่งบอกว่าเป็นผิด ก็ตองพิจารณาคดี
 ใหม่ เพราะว่ากรองโทษนั้น เป็นการกรองโทษทางอาญา เป็นการแก้เสรีภาพของบุคคล
 ระบบลูกขุนจึง เป็นอย่างนั้น แต่ที่นี้ไม่ใช่หมายความว่า เรื่องการพิจารณาคความ เป็น
 สมาชิกสภาหรือความ เป็นรัฐมนตรี เป็นเรื่องอย่าง เดียวกันละครับ ไม่ใช่เรื่อง
 ลงโทษจำคุกอะไรหรอก แต่ว่าอย่างท่านสมาชิกผู้ เกียรติโลกแล้วความครั้นนี้

เป็นปัญหาใหญ่หลวงสำหรับบ้านเมือง สมมุติว่านายกรัฐมนตรีจะต้องถูกออกไปก็ต้อง
 เปลี่ยนรัฐบาลครั้งใหม่ ก็อาจจะเป็นไปได้ เพราะฉะนั้นถ้ามีหน้าที่พิจารณา นั้น เป็น
 ปัญหาซึ่งถามข้อเท็จจริงแล้วไม่มีปัญหา การที่จะออกเสียง เป็นเอกฉันท์ หมายความว่า
 ไม่ยาก ไม่มีปัญหาไม่มีใครทรอกรับที่ว่า เมื่อข้อเท็จจริง เป็นอย่างนี้แล้ว ต้อง เป็น
 อย่างนี้แล้วไม่ยอมมอดกว่าใจนี้ไม่ใช่ ข้อคัดค้าน หมายความว่าตุลาการรัฐธรรมนูญถึงแม้
 ว่าจะเดือดมาจากฝ่ายรัฐบาลถึง ๓ พาก จากรัฐสภาถึง ๓ พาก ก็ไม่ใช่ว่าจะต้อง
 เป็นฝ่ายของรัฐบาล หรือต้อง เป็นฝ่ายของรัฐสภา แต่ว่าในการปกครองระบอบ
 ประชาธิปไตยของเรานั้น ถึงจะเป็น เรื่องของรัฐสภา แต่ว่าเสียงข้างมากนั้นก็
 เสียงรัฐบาลนั่นเอง ถ้าจะถือว่ารัฐบาลกับสภามีถึง ๒ เสียง อาจจะต้องได้แต่
 หมายความว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งตุลาการรัฐธรรมนูญนั้น เป็นผู้ที่มีเกียรติ ลงจะไม่ถึงกับ
 จะไปเอนเอียงโดยไม่ว่าหนึ่งถึง เกียรติยศชื่อเสียงของตัวในการพิจารณาปัญหา แต่
 อย่างไรก็ตามกระแสวิกิตว่า เรื่องความ เอกฉันท์นี้ ถ้าหากว่าที่ความอย่างนี้กระแสวิกิต
 นะครับ ๕ เสียงอาจจะต้องได้ไม่คงถึง ๒ เสียงถ้ามีประชุมกัน ๘ คน ในเมื่อ
 ๒ คน เขาไม่ออกเสียง ก็ติดกับแล้วกับครับขอพระคุณครับ

นายสุเทพ อัครดากกร : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอประหาณ
 โลกาสกราม เวียนความคิดเห็น ๒ - ๓ ประเด็นด้วยกัน สำหรับการที่แสดงความคิด
 เห็น เกี่ยวกับ เรื่อง ในกรณีที่ตุลาการรัฐธรรมนูญจะมีความคิดเห็น เอนเอียง
 ใดๆหรือไม่ อันนี้ประเด็นที่ถกเถียงน่าจะไม่ใช่อยู่ที่ตรงๆ เราเชื่อใน เกียรติ
 หรือไม่เชื่อใน เกียรติ เพราะว่าจะอย่างที่ท่านกรรมาธิการได้พูดแล้ววาทก็เชื่อใน เกียรติ
 แต่มีความไม่อยู่ตรงที่ว่ามันไม่แน่ เพราะฉะนั้นอันนี้ถ้าจะออกไป อย่าเอามาเป็น เหตุข้อ
 แล้ว และรู้สึกวาทก็พบข้อดีและข้อ เสียของทั้งแบบ เอกฉันท์และแบบ ๒ เสียงซึ่งกระแสวิกิต
 ขอรบกวน เวียนใน เบื้องต้นดังนี้

สำหรับกรณี ๒ เอกฉันท์นั้น มีข้อคัดค้านที่ว่า เป็นการมีฝ่ายเสียงข้าง
 มากล้นฝ่าย เสียงข้างน้อย อันนี้หมายถึงว่าถ้าหากตุลาการรัฐธรรมนูญยังมีความ
 ถูกพันอยู่กับผู้ที่แต่งตั้งคนก็หมายถึงฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติก็ ฝ่ายตุลาการ
 รัฐธรรมนูญที่มาจากฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัตินั้น แต่ที่จริงฝ่ายบริหารก็คือฝ่าย

นิติบัญญัติฝ่ายข้างมากในสภา เพราะฉะนั้นฝ่ายข้างมากในสภานี้ เองก็อาจจะใช้โอกาส
 นี้ก็ตั้งฝ่ายข้างน้อย หรือปลด ส.ส. ฝ่ายข้างน้อยได้ง่าย นี่คือข้อเสีย เราจะนับ เมื่อ
 ใช้ เอกฉันท์ เสียก็เป็นการป้องกันมิให้เกิดโอกาส เช่นนั้น กลายเป็นข้อดีของการใช้
 เอกฉันท์ ที่มีข้อเสียของการใช้มติ เอกฉันท์ ก็ถือว่าเป็นการคุ้มครองฝ่ายบริหารมาก
 จนเกินไป จนรู้สึกว่าการตั้งตำแหน่งนี้สำคัญ เป็นกรณีพิเศษ ส่วนเรื่องอื่น ๆ นั้นดูจะไม่
 สำคัญ เพราะเรื่องอื่น ๆ ที่มีใช้เสียงเพียง เสียงข้างมาก เป็นประมาทก็ได้ แต่จะ
 ปลดทานรัฐมนตรี ทาน ส.ส. กันเสียหน่อยกลับเป็นเรื่องสำคัญ ก็เคยทำให้รู้สึก
 เป็นการคุ้มครองกันมากเกินไปอีกหน่อย

ที่เป็นการพิจารณาถึงการใช้เสียงไม่น้อยกว่า ๒ เสียงว่ามีข้อดีข้อเสีย
 อย่างไรกระผม โทษมาของที่จะองการใช้ ๒ เสียง ก็ถือว่าเป็นการป้องกันมิให้ฝ่าย
 บริหาร หรือ ส.ส. สังเกตฝ่ายรัฐบาลที่ผิดกันยังคงอยู่ในสภาได้ต่อไป เพราะว่าถ้าหาก
 เขาผิดแล้วนี่มันก็จะปลดเขาได้เสียงทั้ง ๒ เสียงแล้ว ๒ ใน ๓ ของตุลาการ
 รัฐธรรมนูญทั้งหมดแล้ว ก็อาจจะปลดได้แต่ถ้าหากต้องใช้ เอกฉันท์แล้ว โอกาสที่จะปลด
 นั้นน้อยเหลือเกิน นี่จึง เป็นข้อดีของฝ่าย ๒ เสียงที่ว่า จะสามารถทำให้ฝ่ายบริหาร
 คุ้มครองป้องกันตนเอง หรือ ส.ส. ฝ่ายรัฐบาลคุ้มครองป้องกันตนเองนั้นโอกาสน้อยลง
 ข้อเสียของการใช้ ๒ เสียง ก็คือทำให้การพ้นจากตำแหน่ง เป็นเรื่องง่าย ๆ และ
 อาจจะมีผลกระทบกระเทือนมากมายใหญ่โตอย่างที่คาดไม่ถึง อย่างที่ท่านสมาชิกท่าน
 แรกได้อภิปรายไปกระผมได้เห็นว่าข้อดีข้อเสียทั้งใน ๒ แบบ ๒ ประการนี้ มีมากจน
 กระทั่งยากที่จะจัดๆ กระผมคิดว่าน่าจะถ่วงชั่ง เมื่อมีจำเป็นจะถ่วงชั่ง จะเอาให้
 ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ เห็นจะยาก

ในประการสุดท้าย กระผมก็ยังไมคอยจะ เห็นด้วยนักกับท่านรองนายก
 รัฐมนตรีซึ่งยังพูดว่า เอกฉันท์นั้น คือว่ามีคนนั่งเฉย ๆ ไม่ออกเสียงก็ทำให้มติใน
 นั้น เป็น เอกฉันท์ได้จะไม่ออกเสียงก็ต้องงดจากห้องประชุม นั้น หรือที่ประชุม
 เสียก่อน คนที่เหลือ เราออกเสียงทั้งหมดอย่างนั้นจึงจะเป็น เอกฉันท์ แต่หากยังมี
 อยู่ในนั้นแล้วไม่ออกเสียงแล้วละก็มันไม่ เป็น เอกฉันท์หรือกรับ ความเห็นของกระผม
 เป็นอย่างนี้ ขอบพระคุณครับ

นายมารุต มุนีนาถ : ท่านประธานที่เคารพเรื่องความสะดวกในการใช้กลยุทธ์ของเรา กระผมขอให้ความเห็นอีกจะไม่ตรงกับรองนายกรัฐมนตรีก็ขอออกเสียงเห็น คำว่า "เอกฉันท" ใจความเข้าใจของทุกคนทั่วไปและในการประชุมแผนยุทธศาสตร์สถาบันนี้ หมายถึง "ผู้ตลอดเสียงทั้งหมด" ไม่ใช่ผู้ใดเลย ๆ ในการประชุมสหภาพรัฐสภา ซึ่งกระผมเชื่อว่าท่านสมาชิกในที่นี้ และท่านรองนายกรัฐมนตรี เองก็เคยประชุมหลายครั้งแล้ว เขาแบ่งการออกเสียง เป็น ๓ เสียง อย่างแรกเห็นด้วย อย่างที่ ๒ ไม่เห็นด้วย อย่างที่ ๓ ไม่ออกเสียงถ้ามีใคร ๆ หรืออยู่ที่ใด ๆ ออกมาแล้ว เราจะเขียนบันทึกเกี่ยวกับว่า ข้อยุติอันนี้เมื่อออกเสียงเห็นด้วยเท่าใด ไม่เห็นด้วยเท่าใด ไม่ออกเสียงเท่าใด และถ้าในกรณีที่ออกเสียง เป็นเอกฉันท ก็ไม่มีผู้ออกเสียง ไม่เห็นด้วย ก็จะมีแต่ผู้ออกเสียง เห็นด้วยอย่างเดียว เขาจึงจะให้ขอหมาย เหตุว่าข้อยุติอันนั้น เป็นเสียง เอกฉันท ไม่ได้ออกเป็น ๓ อย่าง อย่างนั้น ภาย เหตุมีตาหาทว่าก็จะถอยนั้นแล้ว เห็นไปสู่อุทวิโรจน์ของคณะคุณใน ประเทศต่าง ๆ ซึ่งระยะหลังได้เปลี่ยนแปลงไปในครั้งแรกก็ใช่ เสียง เอกฉันท เอกฉันทไม่มีถูกพูดหรือจู่ ๆ คนใดไม่ออกเสียง ต้องออกเสียง เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยทั้งนั้น อันนี้เป็นข้อประกอบการวินิจฉัยของเรา เมื่อพิจารณาในเรื่องนี้จะเห็นว่าถ้า เป็นอย่างนี้กระผมว่า จึง เป็นไปไม่ได้ที่จะหาข้อคิดของคณะกรรมการ

ตุลาการรัฐธรรมนูญโดยเสียง เอกฉันท อย่างน้อยคณะกรรมการตุลาการรัฐธรรมนูญ เป็นผู้ทรง เกียรติ เมื่อท่านไม่ เห็นด้วย ท่าน เห็นว่าควรจะให้รัฐมนตรีผู้หนึ่ง ผู้ใดออกไป แคววลาวยความรัก ความนับถือความ เป็นส่วนตัว ท่านก็ไม่ออกเสียง เมื่อไม่ออกเสียงแล้วมกก็ไม่ เอกฉันทอยู่นั่นเอง ทางปฏิบัติจึง เป็นไปไม่ได้ เมื่อพิจารณากฎบัตร รัฐธรรมนูญมาตราหลายชุดหลายสมัย ในมาตราสำคัญ ๆ นั้น จะให้ออกเสียงโดยถือเสียง ๓ ใน ๔ บ้าง ๒ ใน ๓ บ้างทั้งหมดกฎประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในมาตราสำคัญในการลงมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น และมติพิเศษใช้เสียงมกิติพิเศษ ๒ ใน ๓ บ้าง ๓ ใน ๔ บ้าง ไม่มีกรณีใดที่จะต้อง เป็นเอกฉันทเสมอไป จึง เป็นไปไม่ได้สำหรับระบบประชาธิปไตย กระผมจึงขอฝากไว้ครับ

ประธานวุฒิสภา : ผมคิดว่าเราจะคงเลื่อนไปแล้ว เพราะว่าตอบ
 นายปิ่นจะมีการประชุมร่วมกับอีก แล้วก็เพียงแล้ว เพราะว่าฉะนั้นผมถือโอกาสขอ
 อัญญาคุณเนื่องการประชุมไปนัดต่อไปจากนี้ ก็วันพุธที่ ๑๕ สิงหาคมนี้ก็คงจะมีการออก
 หนังสือนัดต่อไป รู้สึกว่ามันเป็นเรื่องสำคัญที่เราจะตัดสินใจกันยาก คงจะไม่รีบเวลา
 ห่วงมาให้เสร็จในวันนี้ได้ และตามหนังสือที่ออกไปบอกวางการประชุมในนัดต่อไป
 นั้น ก็ขอเปลี่ยนเป็นว่ามีการประชุมในนัดต่อไป เพื่อพิจารณาเรื่องนี้ต่อไปในวันพุธที่
 ๑๕ สิงหาคมนี้ ขอบคุยกครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๓ นาฬิกา

ผู้ตรวจงานการประมง

วิษนี ชินสีโชค
 ถิถญา สารานุกิตติย์
 กาดูจนาดักกณธ์ อู่แก้ว
 พรหมมณษา วิไลวงษ์
 ชูมา ชูชนย์พิศิต
 ประเสริฐ ปิ่นสิน
 ธรรคศิริ อรรถวิวัฒน์
 กฤษณา พิมพ์สุวรรณ
 สมชาย ศาวตฤกษ์
 สมศรี ใจอ่อนน้อย
 สุจิตรา เจริญศิริ
 มาลี ฮ่าโสภาเอศ
 เปรมจิต บุญหล่อ
 พิษนี กตายนสุวรรณ
 สุวิทย์ กุจิเนศา
 กวรงค์กาญจน์ เฒ่าพิเนศา

มาลี เมฆินวรัตน์
 มงเยาว์ วาณะวิเชียร
 ชลลดิกันต์ ชรรณฉด
 นิภา ภาณุกุล
 กรรณิการ์ สิงหะผดอิน
 พิศาส จารุณี
 กุศลรงค์ เอกบุตร
 อัครกวีดิษฐ์ นิกรโสภาศิริ
 พิศอร นุ่มเปี่ยม
 สมวิทย์ เพชรไข
 ชันชนา ชานอ่อน
 อารมณ์ พงษ์นาค
 อุดมพร แก้วสถิตย์
 สายสุนีย์ พิษณุระ
 เวช ธีรวิฑูกร
 ชันนุชย์ คงเอศ

คณะกรรมการการตรวจจางาษงานการประชม

กัฒวรวาทอ ฅมอ อวียงวัญ

ทอโท ใสว กวงมณี

นายเชือ สุสาณัฒ์

นายทวี่ ทุษะวณัฒ

นายเทหาม อมาทยทุธ

นายวีนัฒ ทอองลนยา

นายมทพร มุณยทุทวี่

นายสานนท ส่ายสว่าง

นายเสนาะ เรททจน

นายเสนอ มุณยเกียรท

นางสุวณทา เพทรทอองทว

นางจันทนี สันดาทุท

ทรวจณัฒ วาณัฒ ๑ / ก.ช. / ๑๑

สทวรับรองในทรวการประชม

ทวั้งทวี่ ๑ / ๒๕๑๑ (สาณัฒณัฒที่๑๑๑)

.....
ประธานวุฒิสภา

LIRT

(สภาได้รับรองแล้ว แต่ประธานสภายังมิได้ลงนาม)

รายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งนี้ สภาได้รับรองแล้ว แต่ประธานสภายังมิได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ต่อมาคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินได้มีคำสั่ง ฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๕ ให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗ และรัฐสภาสิ้นสุดลง ประธานสภาจึงสิ้นสุดสภาพไป

จึงขอบันทึกไว้เป็นหลักฐาน และขอรับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๑๔ ข้อ ๒๔ วรรคสอง

สงวน คำวงษา
(พันเอก สงวน คำวงษา)
เลขาธิการรัฐสภา